

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, raznošen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevni

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270

GORICA
Dnevno 24 maggio 1
Tlx 460270

P.P. 126
66004 KOPER

0354 AA

Posebna izdaja v GORICI
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 277 (11.693)

Trst, petek, 25. novembra

Včeraj odprto 50. mednarodno srečanje zbornic Italjug in Čedalje pomembnejša vloga obmejnih izm pri gospodarskem sodelovanju med Italijo in SFRJ

Obisk zveznega sekretarja za zunanjo trgovino Milenka Bojanića pri SDGZ

Bojanić pri SDGZ

Zvezni sekretar SFRJ za zunanjo trgovino Milenko Bojanić, ki se bo danes udeležil zasedanja zbornic Italjug in Jugoslavije, je sinoči obiskal Slovensko deželno gospodarsko združenje. V obsežnem razgovoru s slovenskimi gospodarstveniki je razčlenil vrsto vprašanj. Med srečanjem so zlasti naglasili pomen italijansko-jugoslovanskega sodelovanja na trajnejši in dolgoročni osnovi ter v višjih gospodarskih oblikah in pomen maloobsejnega sodelovanja. SDGZ pa je še zlasti naglasilo vlogo manjšine kot spodbujevalca in aktivnega povezovalca gospodarskih tokov med sosednjima državama.

NA 3. STRANI

TRST — Izbira italijansko-jugoslovanskih trgovinskih zbornic, da prirediti jubilejno srečanje prvič v Trstu je bila posrečena (in skoraj dolžnostna), kot je bilo prav, da so za temo zasedanja izbrali skupne gospodarske perspektive Italije in Jugoslavije. Naše mesto (in seveda tudi Gorica in drugi obmejni kraji) je namreč po zgodovinskih, zemljepisnih in družbenogospodarskih značilnostih ugodno navezano na svoje naravno zaledje in še posebej na najbližje, jugoslovansko.

Predvsem udeležba, ki je bila množična kot najbrž še nikoli, ni zavzeta, konstruktivna. Pokazal se je tisti Trst (in ostali prizadeti deli dežele), ki se noče zapirati v nesmiselne »citadele« privilegijev, a hoče živeti od svojega dela, sodelovati s sosedi, iskati nove poti za premostitev težkih časov in za boljšo skupno bodočnost. V njem, kot se je pokazalo tudi včeraj, nimajo Slovenci majhnega deleža in vloge, kot nimajo slovenski gospodarstveniki in njihova organizacija, Slovensko deželno gospodarsko združenje, majhnih zaslug za doseg

dosedanje ravni sodelovanja in za spodbujanje novih, višjih oblik kooperacije ob meji in med obema državama.

Mimo ne zelo različnih odtenkov je v včerajšnjih posegih, tako italijanskih kot jugoslovanskih predstavnikov, prav obmejna izmenjava po tržaškem in goriškem sporazumu, ki se je prav v težkih časih krize v obeh državah povzpela na več kot četrtino skupnih izmenjav, zadobila vse večji pomen in podporo, saj so njen razvoj in kvaliteten premiki v njem lahko osnova za utrditev, izboljšanje in nadaljnje napredovanje gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo v novih, sodobnejših in obojestransko koristnejših oblikah.

Včeraj so vsi razpravljavci izražali pripravljenost storiti vse napore v to smer, danes pa bosta ministri za zunanjo trgovino Capria in Bojanić (ki je včeraj obiskal SDGZ) bržkone ugodno podala usmeritev in napotke operaterjem za čimuspješnejše delovanje v tem smotru.

NA 3. STRANI

Poseg evropskega poslanca in predsednika trg. zbornice Modiana

Odobritev globalne zaščite bi prispevala h krepitvi odnosov med Italijo in SFRJ

BEOGRAD — Prekinitve pogajanj o evroraketah med SZ in ZDA v Ženevi je povzročilo resne težave v prizadevanjih za ustavitve oboroževalne tekne in pomeni še dodatno nevarnost za že tako zaostrene mednarodne razmere. To je na včerajšnji tiskovni konferenci za jugoslovanske in tuje novinarje izjavil predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Svetislav Vujović.

V zvezi s številnimi demonstracijami v državah zahodne Evrope, ki jih pripravljajo kot protest proti postavitvi evroraket, je Vujović dejal, da so dokaz razširjene zavesti o nesmiselnosti in nevarnosti oboroževalne tekne.

Predstavnik zveznega sekretariata je odgovoril tudi na vprašanje o bližnji razpravi v italijanskem senatu in parlamentu o predlogih zakona o globalni zaščiti Slovencev v Italiji. V tej zvezi je dejal:

»S podpisom osimskih sporazumov leta 1975 sta obe strani sprejeli obvezno, da status in položaj manjšin urejata avtonomno, z notranjo zakonodajo. Ta sporazum jasno odraža visoko stopnjo mednarodnega zaupanja, notranjega demokratičnega razvoja in spoštovanja splošnega načela

zaščite manjšin, ki jih vsebujejo različni mednarodni dokumenti. Italijanski parlament je svojo resolucijo hkrati predvidel sprejetje zakona o globalni zaščiti slovenske narodnostne manjšine in je že pripravljenih več zakonskih osnutkov. Začetek razprave o tem zakonu v italijanskem senatu in parlamentu smo ocenili pozitivno. Pričakujemo, da bodo zakon čim prej sprejeli in da bo v duhu osimskih sporazumov in zadovoljevanja potreb slovenske narodnostne manjšine v Italiji. Sprejetje tega zakona bi nedvomno veliko prispevalo k razvoju sicer prijateljskih stikov

in dobrososedskega sodelovanja med državama,» je poudaril Svetislav Vujović.

Na vprašanje, kaj je res v pisanju švicarskih časopisov, da je menda bila nedavno tajna konferenca o mednarodni trgovini, na kateri je sodelovala tudi Jugoslavija, je predstavnik sekretariata odgovoril: »To ni bila nobena tajna konferenca, ampak neuradni sestanek, posvečen problemom svetovne trgovinske ureditve, ki ga je na pobudo GATT pripravil evropski forum v Lausannu v začetku novembra. Na sestanku je sodelovalo tudi večje število ministrov.«

Seja višjega obrambnega sveta

RIM — Višji obrambni svet je na svoji včerajšnji seji »skrbno proučil« pogoje, v katerih deluje italijanski kontingent iz sklopa večnacionalnih sil v Bejrutu. Sejo je sklical predsednik republike Sandro Pertini, udeležili pa so se je poleg poveljnika obrambnega generalštaba Bartoluccija in poveljnikov treh rodov vojske še predsednik vlade Craxi, podpredsednik Forlani, zunanji minister Andreotti, obrambni minister Spadolini, notranji

minister Scalfaro, minister za proračun Longo in za industrijo Altissimo.

Poleg libanonskega vprašanja so na včerajšnji seji razpravljali tudi o splošnih obrambnih vprašanjih. Kaj vse spada pod to postavko ni znano, saj je bil včerajšnji komunikativni izredno skop. Vsekakor je zaostreni mednarodni položaj bržkone botroval temu sklicanju, ki je v italijanski praksi bolj redek.

Predlog poslanca Fortune

O globalni zaščiti naj razpravlja senat

RIM — S poročilom socialističnega poslanca Loris Fortune je komisija za ustavna vprašanja poslanske zbornice, v kateri sta tudi komunistični poslanec Barraccetti in demokristjan Bressani začela razpravljati o zakonskih osnutkih, ki zadevajo vrednotenje in zaščito jezikov in kulturo jezikovnih manjšin, med katerimi sta tudi slovenska in furlanska. Socialistični poslanec je opozoril na delo, ki so ga opravili že v pretekli zakonodajni dobi in ki ostaja kot dragocen material. Omenil je tudi različne za-

konske predloge, ki so jih predložile posamezne parlamentarne skupine. Ti zakonski predlogi zadevajo Ladince v Tridentinski in Francoze v dolini Aosta, druge zadevajo zaščito furlanščine, sardinščine in drugih manjših jezikovnih skupin. Tretja skupina zakonskih osnutkov pa zadeva zaščito slovenske narodnostne manjšine.

Kar zadeva Slovence, je Fortuna predlagal, da bi na podlagi dogovora s senatom vprašanje globalne zaščite obravnavali v tistem delu parlamenta. Ta razdelitev dela med poslansko zbornico in senatom bi zagotovila hitrejši potek za odobritev treh zakonskih ukrepov, s katerimi se bo parlamentarno delo moralo zaključiti. Loris Fortuna je v tem primeru predlagal, da bi o predlogih ustavnega zakona in rednega zakona razpravljali dve različni ožji komisiji, ki bi ju sestavljali morda tudi isti parlamentarci.

Ob začetku svojega posega je Fortuna dejal, da predstavlja 13 manjšin jezikovnih skupin, kolikor jih je v Italiji skoraj dva in pol milijona italijanskih državljanov.

KOŠARKARSKA A-1 LIGA

Bic in S. Benedetto sinoči praznih rok

V sinočnjem, 7. kolu italijanskega košarkarskega prvenstva A-1 lige sta tako tržaški Bic kot goriški San Benedetto izgubila.

Tržačani, med katerimi je tokrat sijajno igral Tonut (34 točk), so v Turinu izgubili le s tremi točkami razlike proti Berloniju. Goričani pa so bili proti državnemu prvaku Bancomore brez moči in zanesljivo izgubili.

SINOČNJI IZIDI

Berloni - Bic 94:91 (51:44); Bancomore - S. Benedetto 66:50 (34:24); Febal - Scavolini 106:96; Binova - Simmenthal 85:84; Granarolo - Latini 96:78; Jollycolombani - Star 79:73; Sinac - Peroni 79:81. V nedeljo: Honky - Indesit 75:69.

Sprejem v Novi Gorici

Predsednik občinske skupščine v Novi Gorici Zorko Debeljak je sinoči priredil sprejem za obmejne organe z obeh strani meje ter za predstavnike krajevnih uprav iz goriške pokrajine. Namen je bil počastiti 29. november, praznik jugoslovanske republike.

V svojem pozdravu je predsednik skupščine Debeljak podrobno razčlenil in zelo ugodno ocenil odnose in sodelovanje na goriškem območju jugoslovansko-italijanske meje. Poudaril je, da Nova Gorica tesno sodeluje z občino Gorica, občinami Dobrodo, Sovodnje in Števerjan, potem z občino Krmin v Brdih in z delom občine Dolenje. Sodelovanje je razvito tudi s pokrajinsko upravo v Gorici.

Sinoči v Gorici odprtje razstave Janeza Pirnata

V Kulturnem domu v Gorici smo bili sinoči priča izrednemu kulturnemu dogodku, ki mu botrujejo Ljubljanska banka - Združena banka, Temeljna banka Nova Gorica, Splošna banka Koper in Kmečka banka v Gorici, v sodelovanju z upravo Kulturnega doma. Odprli so namreč razstavo nad 30 del akademskega kiparja Janeza Pirnata iz Ljubljane, zelo priznanega v slovenskih umetniških krogih.

Razstava je urejena tako v prtiličju kot v prvem nadstropju fojerja Kulturnega doma. Ljudi na otvoritvi je bilo toliko, da so morali predsta-

vitelji povabiti jih v veliko dvorano, da so vsi lahko poslušali izvajanje govornikov.

Spregovorili so Nada Sancinova v imenu upravnega odbora Kulturnega doma, predsednik Ljubljanske banke - Združene banke Metod Rotar, predsednik goriške Kmečke banke Ksaverij Leban, umetnostni kritik Alexander Bassin iz Ljubljane, ki je govoril v slovenščini, ter Jožko Vetrhi iz Gorice, ki je govoril v italijanščini.

Prisotnih je bilo veliko gostov z obeh strani meje.

M. W.

Pogovor o Partizanskem dnevniku

V Ljubljani so se včeraj na vabilo predsednika republiškega odbora Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojske SR Slovenije Janeza Vipotnika, srečali glavni uredniki Partizanskega oziroma Primorskega dnevnika ob 40-letnici prve številke.

V prijetnem tovariškem vzdušju so poglobili nekatera vprašanja o zgodovini Partizanskega dnevnika, ki je bil kot hoteno dejanje načrtovan kot dnevnik in ki je imel v samem začetku široko zasnovano, ki mu je tudi zagotovila tako veliko priljubljenost med primorskimi Slovenci. Ta širina je bila tudi njegova vsebinska opredelitev po vojni, ko je postal Primorski dnevnik.

Mojsov obiskal sirskega premiera

DAMASK — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Jugoslavije Lazar Mojsov se je včeraj s sirskega predsednika Hafeza Al Asada. Lazar Mojsov, ki se v Damasku mudi kot član misije neuvrščenih, katerih naloga je prekiniti nadaljnje prelivanje krvi med Palestinci in obnovitvi enotnosti PLO, in njegov sirske gostitelj sta soglasno menila, da obstojijo skupne želje in možnosti za nadaljnjo poglobitev dvostranskih stikov na vseh področjih. Mojsov in Kadam sta izmenjala mnenja tudi o perečih mednarodnih problemih, posebej na območju Bližnjega vzhoda. (dd)

Delegacija jugoslovanske skupščine na Poljskem

VARŠAVA — Predsednik državnega sveta Poljske Henrik Jablonski je včeraj sprejel delegacijo skupščine SFRJ, ki jo vodi podpredsednik Mirko Popović. V pogovoru so poudarili obojestransko zanimanje za razvoj sodelovanja med državama na vseh področjih, posebej pa na gospodarskem. Pozornost so namenili tudi mednarodnim vprašanjem, pri čemer je Jablonski posebej poudaril pomen gibanja neuvrščenih v sedanjih mednarodnih razmerah. (dd)

□ MOSKVA — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Borisav Srebrić in član ZIS Jon Srbovan sta se včeraj pogovarjala z namestnikom predsednika sovjetske vlade in predsednikom državnega komiteja za znanost in tehnologijo Marcukom. Ocenili so, da se sovjetsko - jugoslovansko znanstveno-tehnično sodelovanje uspešno razvija in da bogati skupno vsestransko menjava med državama. Obe strani sta izrekli pripravljenost za njeno še večje povezovanje s trgovskim in gospodarskim sodelovanjem skozi razvoj novih oblik in vsebin z uporabo znanosti in tehnike. To naj bi posebej prišlo do izraza v novem petletnem obdobju od leta 1986 do 1990. (dd)

Prekinitev ženevskih pogajanj je bržkone dokončna

Jurij Andropov napovedal protiukrepe ki bodo izničili prednost raket ZDA

MOSKVA — Sovjetska zveza je dokončno prekinila ženevska pogajanja, v odgovor na namestitev ameriških jedrskih raket «pershing 2» in «cruise» pa bo razporedila svoje jedrske taktične rakete na ozemlju NDR in ČSSR, prekinita bo enostransko zamrzitev nameščanja svojih raket «SS-20» in bo poskrbela, da bodo «z morij in oceanov» nove sovjetske rakete predstavljale enako grožnjo za ZDA kot ameriške za SZ. To je v bistvu vsebina dolge izjave sovjetskega partijskega in državnega voditelja Jurija Andropova, ki sta jo sinoči posredovali agencija «TASS» in sovjetska televizija.

Andropov navaja, da so te protiukrepe ameriškim raketa sprejeli po skrbni proučitvi položaja, ki ni dopuščal nadaljevanja ženevskih pogajanj, ker so «ZDA s svojim obnašanjem dokončno pokopale možnost sklenitve za obe strani sprejemljivega sporazuma». Iz tega sledi po besedah Jurija Andropova, da bi nadaljevanje pogajanj «služilo le za zaveso manevrom Amerike in NATO pri spodbujanju evropske in mednarodne varnosti».

Pri vseh teh protiukrepih pa je Andropov

navedel, da bodo «strogo v razmerju z ukrepi NATO» in poudaril, da «Sovjetska zveza ne stremi za vojaško prevlado, temveč bo storila samo tisto, kar je neobhodno potrebno za vzdrževanje vojaškega ravnotežja». Vodja sovjetske partije je obenem pozval zahodne države, naj še enkrat ocenijo vse nevarnosti nameščanja novih ameriških raket, ki so prava «katastrofa» za Evropo in vse človeštvo.

Zahodu je Andropov obenem ponudil, da bo vzpostavil prvotno stanje, če se Evropa odpove namestitvi ameriških raket. Katero naj bi bilo to prvotno stanje, ni še povsem jasno, saj je malo verjetno, da bi SZ pristala na stanje pred nameščanjem svojih «SS-20». Vsekakor pa je včeraj Andropov jasno povedal, da je Amerika z namestitvijo svojih raket prepustila zahodni Evropi glavno težo strahotnih posledic v morebitni jedrski vojni.

Tokrat pa je sovjetski partijski in državni voditelj prvič konkretnije navedel, da ne bo vse teže sovjetskega odgovora nosila samo Evropa, temveč, da bodo poskrbeli tudi za Ameriko. Iz njegovih besed je razvidno, da bodo

rakete srednjega dometa namestili na podmorjske enote, ki plujejo ob robu ameriških ozemeljskih vodah.

Na Zahodu so seveda to napoved že pričeli razlagati po svoje, s trditvami, da bi lahko SZ namestila rakete «SS-20» na Kubi in v Nikaragvi. Po njihovem je bil Andropov dvoumen ob tem vprašanju.

Vsekakor je zahodno namigovanje na Kubi in Nikaragvo nov dokaz, kako so se poslabšali odnosi med obema blokoma, če so iz predala ponovno vzeli strašilo «kubanske raketne krize». Vsa današnja tragedija pa je predvsem v ugotovitvi, da so sedanja raketna strašila zelo konkretna, da se lahko «hladna vojna» kaj kmalu sprevrže v «vročo», če ne bosta prevladala razsodnost in razum.

Zahodnoevropske vlade skušajo sedaj zvrčiti vso krivdo za zaostrovanje na Sovjetsko zvezo, obenem tolažijo javno mnenje, da niso imele druge izbire in trdijo, da bo le to spametovalo Moskvu. V gospodarskih krogih, predvsem v ZRN, pa navajajo, da bo sedanja ohladitev hudo prizadela tudi evropsko gospodarstvo.

Od včeraj tudi v Sloveniji redukcija električnega toka

LJUBLJANA — Od sinoči so tudi v Sloveniji v veljavi izredna odklapljanja električnega toka. Tok bodo odklapljali po dve uri na dan. Mraz bo predvsem v gospodinjstvih, saj si bodo prizadevali, da bo industrija nemoteno dobivala elektriko. V Ljubljani so tako sinoči med 22. in 24. uri že izključili tok v nekaterih mestnih četrtih.

Do teh drastičnih ukrepov je prišlo iz več razlogov, zaradi dolgotrajne suše so akumulacijska jezera prazna, tako da v Sloveniji vodne centrale lahko dajejo komaj 10 odstotkov potrebne električne energije. Hkrati temperatura ozračja nenehno pada, kar povečuje porabo električnega toka za ogrevanje. Ker pa so v drugih jugoslovanskih republikah glede električne energije še na mnogo slab-

šem, ponekod redukcije trajajo tudi po 12 in 14 ur na dan — se je slovensko elektro - gospodarstvo odločilo solidarno pomagati najbolj prizadetim. Prve kilovate (3 milijone kilovatnih ur) električne energije so iz Slovenije poslali v druge republike v sredo.

Ko je izvršni svet Slovenije včeraj obravnaval energetski položaj v republiki v prihodnjem letu, je ugotovil, da bo treba predvsem dosti več storiti za varčevanje z energijo, kot doslej. Redukcije ne rešujejo ničesar. Ugotovil je, da je v Sloveniji poraba energije na enoto proizvoda še vedno dosti prevelika, da so tu rezerve, ki jih je treba izkoristiti, tako kot so to storili v razvitih državah. Izvršni svet se je hkrati zavzel za to, da je treba oskrbeti sredstva za nadaljnje iskanje novih virov energije. (jp)

Vloga narodnih skupnosti v boju proti nacifašizmu

AOSTA — Raznarodovanje pod fašizmom in nacizmom in vloga narodnih skupnosti v drugi svetovni vojni je naslov shoda, ki ga deželno odbornišvo za javno izobraževanje in inštitut za zgodovino odporiškega gibanja v Dolini Aosta prirejata v soboto in nedeljo, 3. in 4. decembra. Doslej v Evropi niso še tako celovito obravnavali vloge, ki so jo narodne manjšine imele v odnosu do nacifašizma.

Razprava bo potekala na akademski ravni. Jamstvo za poglobljeno analizo tega vprašanja dajejo nekatera znana evropska imena s tega področja, med katerimi naj omenimo prof. Guyja Herauda z univerze Pau; njegovo poročilo bo zajelo celotni položaj evropskih manjšin. Nadalje bodo prisotni zgodovinarji in poznavalci manjšinske problematike iz Francije, Anglije, Belgije in Galesa. Valdostanci bodo izkoristili priložnost, da opredelijo svojo mednarodno odprtost in naravnost.

Navzočnost Milice Kacin Wohinc, ravnateljice inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, na tem uglednem mednarodnem zborovanju bo ponudila priložnost za oris grobege raznarodovalnega pritiska, ki sta ga fašizem in nacizem vršila nad Slovenci v Julijski krajini in na Koroškem, in hkrati velikega vsestranskega deleža naše narodne skupnosti v zmagi nad zatiralci in vzpostavljanju svobode in demokracije v osrčju Evrope.

Kot nam je povedal direktor inštituta za odporiško gibanje Doline Aosta dr. Paolo Monigliano, se že nekaj časa ukvarjajo z manjšinskim vprašanjem in so pred leti priredili srečanje o deželah s posebnim statutom, da bi opredelili odnos teh dežel do narodnih manjšin.

Spremembe v vodstvu komunistične partije

RIM — Zasedanje centralnega komiteja komunistične partije se je začelo včeraj zjutraj ne kot je bilo predvideno s poročilom tajnika Berlinguerja o zunanji politiki, temveč z razpravo o gospodarski politiki komunistične partije, o čemer je imel poročilo Alfredo Reichlin. Za tem je odgovorni za krajevne ustanove Ventura poročal o izidu nedeljskih volitev.

V svojem poročilu je Reichlin dejal, da ima partija svoj predlog za rešitev hude krize, ki pesti Italijo in da ni načelno proti vladni gospodarski politiki in politiki predsednika Craxija, se pravi, da ni v opoziciji zato, ker bi bila sektaška, temveč zato, ker ima pač svoje predloge za rešitev italijanskega položaja.

Ventura je v svojem poročilu dejal, da je izid nedeljskih volitev za KPI dokaj razočarajoč, kar pa ne pomeni, da so bili rezultati za vladne sile pozitivni, saj je bilo treba zabeležiti povečanje števila tistih, ki so se vzdržali.

Centralni komite je določil tudi nekatere spremembe v vodstvu partije. Aldo Tortorella, ki je doslej odgovarjal za kulturo, je postal koordinator tajništva, skupaj z Ugom Pecchiolijem. Achille Occhetto pa je prevzel odgovornost za propagando in informacije. Naj omenimo še, da je deželni tajnik KPI za Kampanijo Antonio Bassolino prevzel odgovornost za vprašanja juga. R. G.

Medtem ko je položaj na Bližnjem vzhodu skrajno napet PLO in Izrael zamenjala ujetnike

BEJRUT — Včeraj se je nekoliko nepričakovano začela izmenjava ujetnikov med Izraelom in PLO. Obe strani sta se namreč — ob dokaj velikem angažiranju Francije — sporazumeli, da bosta izpustili ujetnike, ki sta jih zajeli v preteklosti. Tako so se Izraelci odločili izpustiti približno 5.000 Palestincev, PLO, ki je ostala zvesta Arafatu, pa vseh šest izraelskih vojakov, ki so bili v njenih rokah. Tako je zdaj v ujetništvu le še pet izraelskih vojakov in sicer imajo dva Arafatu nasprotno palestinske sile, trije pa so zaprti v Damasku.

Izpuščene Izraelce so ob 5. uri zjutraj prepeljali na neko francosko vojno ladjo, ki je zasidrana pred libanonsko obalo, od tam pa so jih dve uri kasneje prekricali na neki izraelski patroljni čoln.

Operacija z izpuščanjem palestinskih bojnikov je bila bolj zapletena. Večina osvobojenecv se je odločila ostati v južnem Libanonu, kar je povzročilo vidno nezadovoljstvo pri vojaških oblasteh. Iz taborišča Ansar v južnem Libanonu so jih s 120 avtobusi razvozili v razna tamkajšnja mesta.

Približno 900 jetnikov pa so Izraelci z vojaškimi helikopterji prepeljali na letališče Ben Gurion pri Tel Avivu, kjer so jih vkrcali v tri francoska potniška letala in prepeljali v Alžirijo.

Trenutno ni še nič znanega o tem, če potekajo tudi druga pogajanja za izpustitev preostalih petih izraelskih ujetih vojakov, kar pa ni izključeno, glede na to, da imajo Izraelci v svojih taboriščih 293 pripadnikov sirske vojske.

Če lahko označimo vest o zamenjavi ujetnikov za boljšo med tistimi, ki prihajajo v zadnjem času z Bližnjega vzhoda, pa po drugi strani vendarle ni nobenih bistvenih znakov, da se tamkaj izboljšuje tudi splošni položaj. Včeraj je namreč prišlo do največjih premikov izraelske armade na jugu Libanona, odkar so vojak z Davidovo zvezdo lani junija vdrli preko državne meje na sever. Po vsej deželi hrumijo kolone vojaških oklepnih in drugih vozil ter topništvo, usmerjajo pa se pretežno proti Sidonu (Saidi), ki leži 40 km južno od Bejruta.

POSLOVALNICA TERMINAL FERNETIČI

vam nudi
vse bančne usluge
in transakcije v mednarodnem
blagovnem prometu

v Trstu glavnem mestu dežele
FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA
«dežele mostu» med EGS
in vzhodnoevropskimi državami
ter državami tretjega sveta

ert

**CASSA DI RISPARMIO
DI TRIESTE**

TRŽAŠKA HRANILNICA

Živa in poglobljena diskusija v kongresni dvorani velesejma

Stvarne ocene in predlogi za višje oblike kooperacije med jadranskima sosedoma

TRST — Velika kongresna dvorana tržaškega velesejma je bila včeraj premajhna za več kot 300 predstavnikov gospodarskih organizacij in ustanov, upravnih in političnih oblasti in gospodarstvenikov z obeh strani meje, ki so se zbrali na 50. jubilejnim srečanju italijansko - jugoslovanskih mešanih zbornic, Italjug iz Milana in Jugital iz Beograda, da razpravljajo o pomenljivi temi «Italija - Jugoslavija: skupne gospodarske perspektive». Srečanje je že ob uvodnem zasedanju zavzelo stvaren deloven značaj, tudi v samih pozdravnih posegih, ki so odražali zavest o nerazdružljivosti naših obmejnih krajev od perspektiv razvoja obeh sosednjih držav.

Že tržaški podžupan Sergio Pacor, ki je prvi posegel po uradni otvoritvi predsednika Italjug Zuccolija, ki je predal delovno predsedstvo inž. Bajiču, je naglasil interes Trsta, ki ima najbolj neposredne odnose s SFRJ, o krepitvi sodelovanja in njegovem oplemenitvi z novimi višjimi oblikami, ki naj zagotavljajo gospodarsko in blagostanje, kulturne izmenjave in prijateljstvo med sosedi. Predsednik pokrajine Clarici (ki je gostom izrekel dobrodošlico v srbohrvaščini) je poudaril posredovalno vlogo Trsta in obmejnega trgovanja, a je kritiziral nezadosten posluh za širjenje sodelovanja s Hrvatsko in Srbijo, pri čemer je omenil stike z Zagrebom, ki morajo postati trajni in stvarni. Zavzel se je za vključitev okoliških občin med pobudnike sodelovanja ter pohvalil delo trgovinske zbornice in SDGZ.

Tudi vladni komisar Marrosu je pozval k odločnejšim naporom za skupno premostitev težav, da bodo lahko naši kraji, z odprto mejo, za zgled Evrope in prispevali k miru in razumevanju med narodi. Namestnik predsednika zvezne zbornice SFRJ Zelič je nakazal 2 temeljna področja dela, in sicer dolgoročne oblike proizvodne kooperacije in razvoj obmejnih izmenjav, ki postajajo čedalje pomembnejše. Predsednik deželne zveze trgovinskih zbornic Lupieri se je zavzel za podporo sejmskih prirediteljev, za čimprejšnjo odpravo pologa, za ureditve težav blagovnih prevozov in za skupen zagon izvoza na tretje države.

Predsednik gospodarske zbornice Hrvatske Čemeč je naglasil napore za sodelovanje v železniškem, cest-

nem in zračnem prometu ter potrebo skupnih pobud v turizmu. Pohvalil je izboljšane odnose z zbornicami iz Trsta in Gorice in povezovalno vlogo gospodarstva Slovencev v zamejstvu. Evropski poslanec in predsednik tržaške zbornice Modiano je poudaril velik pomen gospodarskega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, ker je v njegovem središču, podporo EGS krepitvi odnosov s SFRJ, pomen obmejnih sporazumov ter naglasil potrebo, da se obe jadranski sosedi zastopata v monopolu pomorskih kartelov v prid severnih luk. Spregovorili so še predsednik trgovcev Dei Rossi (o pologu), tajnik Jugital Laušević (pregled izmenjav, zlasti obmejnih), Marino Košuta (poseg objavljamo posebej), predsednik reške zbornice Kovač (trajnejše oblike sodelovanja ob meji in med lukami) ter občinski odbornik Lokar, ki je obžaloval zastoj v uresničevanju gospodarskih delov osimskih sporazumov in predlagal ustanovitev mešane družbe za turistično ovrednotenje Kana na obeh straneh meje.

Razprava v delovnih skupinah

Popoldanski del zasedanja se je nadaljeval v treh delovnih skupinah: za trgovinsko izmenjavo, za tehnično - industrijsko sodelovanje ter za banke in zavarovalnice.

Delovna skupina za banke in zavarovalnice je zasedala ob prisotnosti 45 predstavnikov italijanskih in jugoslovanskih bank ter zastopnikov Assicurazioni generali in RAS. Prvi del razprave je zadeval problematiko okrog srednjeročnih državnih kreditnih linij med Italijo in Jugoslavijo. S strani jugoslovanskih predstavnikov je bilo poudarjeno nerazumljivo kasnejnje pri odobritvi že prijavljenih poslov v sklopu teh kreditnih linij (enaindvajset kreditnih vlog čaka namreč že več kot tri mesece na zadevno odobritev).

V razpravo je posegel tudi namestnik direktorja Tržaške kreditne banke Adrijan Semen, ki je prisotnim iznesel problematiko kreditnih odnosov v kratkoročnih kreditnih linijah (na maksimum dvanajst mesecev). Jugoslovanski predstavniki se namreč tožijo, da so jim italijanske banke v celoti preklicale kreditne linije. Na to temo se je oglašil tudi tovariš Nikola Jelič,

načelnik zveznega sekretariata za finance iz Beograda, ki je na osnovi točnih podatkov podprl predlog za povečanje kratkoročnih kreditnih linij italijanskih bank jugoslovanskim.

V delovni skupini za trgovinsko izmenjavo je med drugimi posegel tudi predstavnik SDGZ Marino Košuta, ki je govoril o težavah glede prevozov. Med drugim je dejal, da se v najbolj intenzivnem obdobju leta zaradi neusklajenosti odgovornih organov, ki izdajajo transportne licence, poraja velika zmeda, ker že sprejete pogodbe o dobavih blaga ne morejo biti izpolnjene: kamioni namreč ne morejo potovati zaradi pomanjkanja ustreznih licenc, kar je na tej ravni odnosov popolnoma nedopustno. K temu se pridružuje še pomanjkanje železniških tovornih vagonov, tako da je v bistvu praktično zaustavljen dober del železniškega prometa.

Zaključke delovnih skupin bodo danes podali njihovi predsedniki na plenarnem zasedanju. Delovne skupine bodo pripravile tudi resolucijo s predlogi, ki bodo prebrane ob zaključku.

Obisk zveznega sekretarja Milenka Bojanića pri SDGZ

Maloobmejni promet kot trajna oblika sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo

Predsednik SDGZ dr. Svetina in minister Bojanić

Odkrit razgovor v prijateljskem in tovariškem vzdušju. Sinočnji obisk zveznega sekretarja SFRJ za zunanjo trgovino Milenka Bojanića pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju je presegel meje zgolj protokolarnega in priložnostnega srečanja. Razgovora, ki je potekal v prijateljskem vzdušju, so se udeležili tudi predsednik slovenske zbornice Bulc in generalni konzul v Trstu Mirošič. SDGZ pa so med drugim zastopali predsednik Svetina, podpredsednik Pečenik, direktor Kocjančič in predstavniki sekcij.

Predsednik SDGZ Svetina (v razgovor pa so se vključili tudi ostali) je na kratko orisal značaj in delo združenja, poudaril je njegovo prizadevanje za krepitev materialne osnove na-

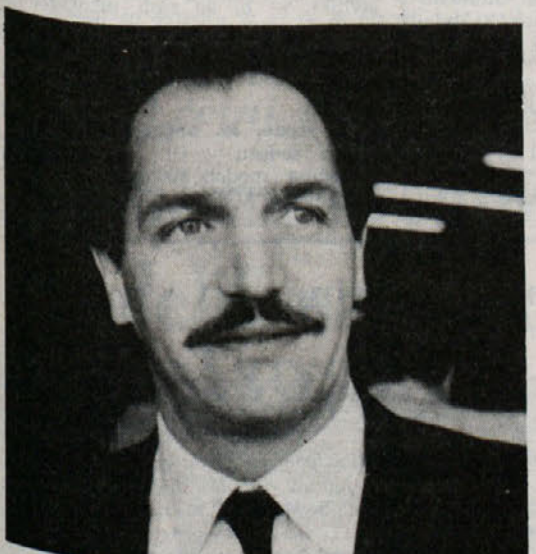
še narodnostne skupnosti in prizadevanje ter napor organizacije za pospeševanje sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Slovenski gospodarstveniki so se v vseh telesih, v katerih so zastopani, trudili, da bi pospešili sodelovanje in si bili med drugim tudi soustanovitelji mešane italijansko-jugoslovanske zbornice. Manjšina je živo zainteresirana za krepitev vsestranskih dobrososedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo in se zavzema za uveljavitev višjih oblik gospodarskega sodelovanja in se kot aktivni povezovalci vključuje v ta proces. V tem okviru je predsednik Svetina poudaril tudi pomen maloobmejnega prometa in avtonomnih računov.

Zvezni sekretar za zunanjo trgovino SFRJ Bojanić se je v odgovoru zahvalil za tople sprejem in na kratko orisal gospodarski položaj v Jugoslaviji. Težave so še velike, dosegli pa so tudi nekaj spodbudnih rezultatov v industrijski proizvodnji, v izvozu na konvertibilno tržišče in v plačilni bilanci.

V tem okviru se je sekretar Bojanić dotaknil tudi maloobmejnega prometa in pri tem naglasil, da je po mnenju SFRJ to trajna oblika sodelovanja.

Poseg Marina Košute, predsednika zunanjetrgovinske sekcije SDGZ

Izkušnje in predlogi za krepitev sodelovanja

Predsednik zunanjetrgovinske sekcije SDGZ je uvodoma izrazil zadovoljstvo nad izbiro Trsta za jubilejno zasedanje mešanih zbornic in je svoje predloge o perspektivah sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo, s posebnim poudarkom na vlogi gospodarstvenikov naše dežele uokviril v krizne razmere, ki prizadevajo tudi obe državi in obmejnemu področju in zato narekujejo vsem nujnost izoblikovanja novih programov za skupne pobude in ukrepe, ki jih je treba sprejeti za pospešitev blagovne menjave in drugih oblik gospodarskega sodelovanja, nakar je dejal:

Obstoječi dogovori in sporazumi so in morajo ostati nosilna platforma skupnih interesov, le-te pa moramo sporazumno še dopolnjevati in hitreje prilagajati novonastalim tržnim potrebam obeh tržišč.

Skoro 30 let star sporazum o maloobmejni blagovni menjavi, Gospodarski del osimskih sporazumov, dogovori med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Jugoslavijo ter snovanje višjih oblik gospodarskega sodelovanja, nam ponujajo dovolj izhodišč za nadaljnji razvoj še kvalitetnejših gospodarskih odnosov, ki nam edini lahko poma-

gajo premostiti zahtevne gospodarske težave na obeh straneh meje.

Če poglobljeno analiziramo izvajanje pravnih omejenih dogovorov, ki regulirajo medsebojne gospodarske odnose, lahko z zadovoljstvom ugotovimo pozitiven trend blagovne menjave po maloobmejnih računih, tako po obsegu kot po blagovni strukturi, v skladu s stanjem in potrebami obeh tržišč. Upravičeno lahko trdimo, da je sedanja maloobmejna blagovna menjava v funkciji potreb industrijske proizvodnje v širšem zaledju obeh držav, istočasno pa stimulatивно vpliva na vse gospodarske strukture na obmejnih področjih, kar ustvarja neprecenljive vires trajnih gospodarskih odnosov.

Pri tem pa moramo ugotoviti tudi nekatere pomanjkljivosti pomembnih dejavnikov, ki ne ustrezajo vsakodnevnim operativnim potrebam, kar ovira hitrejši in cenejši potek menjave blaga.

V tem smislu bi predlagali:

- Naj se s strani krajevnih in osrednjih ministrskih uradov pospeši postopek za izdajanje uvoznih - izvoznih licenc;
- Plačilni promet za maloobmejno blagovno menjavo naj poteka v skladu s sodobno bančno tehniko, v krajših terminih, kot je že uveljavljeno v splošni mednarodni trgovini;
- Problematika izdajanja transportnih licenc bi se morala pravočasno usklajevati na obeh straneh, s čimer bi se izognili veliki zmed, zamudam in škodi v transportnem prometu;
- Pogosti zastoji na železniških carinskih postajališčih in nezadostna razpoložljivost železniških vagonov, povzročajo hude motnje blagovnemu prometu in odračajajo marsikatero potencialnega koristnika.

Kar zadeva gospodarske odnose Jugoslavije z Evropsko gospodarsko skupnostjo je povsem u-mevno, da pozdravljamo vsako nadaljnjo razširitev in izpolnitev le-teh, kar nam operaterjem ob meji obeh tržišč nudi vse večje možnosti sodelovanja.

Višje oblike dolgoročnega gospodarskega sodelovanja in skupna vlaganja v mešana podjetja, so med drugim osnovna misel gospodarskega dela osimskih sporazumov. Razen nekaterih pobud, na tem področju ne beležimo vidnejših rezultatov. Obe strani si sicer prizadevata detajlno informirati sosednje partnerje o vseh danih možnostih. V sa-

mem letošnjem letu so se v ta namen na našem področju odvijala kar tri srečanja.

Očitno je, da obstoječa zakonodaja in pogoji za tako sodelovanje ne vzbujajo dovolj interesov poslovnih krogov.

Pogoji in omejitve pri vlaganju tujega kapitala na italijanskem obmejnem področju ter norme, ki jih v tem pogledu predvidevajo ustrezni jugoslovanski zakoni, ovirajo hitrejši razvoj omejenih dejavnosti.

Brez ustrezne prilagoditve finančno - pravnih norm bomo verjetno ostali le pri namenih in dobri volji, kar pa je spriču poraznega stanja deželnih proizvodnih kapacitet na eni strani, in zahtevnega procesa gospodarske stabilizacije na drugi strani, skoro nesprijemljivo.

V okviru koncepta priznavanja tako imenovanih kriznih bazenov in specifičnosti obmejnih področij v Furlaniji - Julijski krajini je nujno vnesti tudi nove elemente odprtejšega gospodarskega sodelovanja s sosednjo državo. Tak pristop bi stimulatивно deloval tudi na celo vrsto srednjih, malih in obrtniških proizvodnih obratov in bi aktiviralo v njih lastna prizadevanja v povezovanju s sosednjimi partnerji.

Če smo pred skoro 30 leti, v bistveno drugačnih politično - ekonomskih pogojih, znali in uspeli skleniti sporazum o obmejnem blagovnem prometu, potem smatramo, da so danes dani boljši predpogoji, da vsaj za gospodarstvo obmejnih področij najdemo specifične in ustrezne rešitve za višje oblike tehnično - proizvodnega sodelovanja.

Zato predlagamo odgovornim politično - upravnim forumom obeh strani, podrobnejšo analizo potrebnih sprememb normativ, ki finančno in pravno urejajo take oblike gospodarskega sodelovanja.

Slovensko deželno gospodarsko združenje in njegovi člani bomo pozdravili in podprli vsakršne pozitivne premike v tej smeri. Kot nosilci pomembnega deleža gospodarskega sodelovanja s sosednjim jugoslovanskim tržiščem smo zainteresirani, da vse oblike sodelovanja zadobijo trajen značaj in še boljše kvaliteto v zasledovanju skupnega gospodarskega napredka in prijateljskega sožitja v tem obmejnem področju in v širšem smislu med obema državama.»

«Burja» ali prastrah?

Nad glavnim vhom tržaškega velesejmskega razstavišča je včeraj pozdravljala predstavnik oblasti in gospodarstvenike iz obeh držav, ki so se udeležili mednarodnega srečanja o skupnih gospodarskih perspektivah Italije in Jugoslavije, trojezičen italijanski, srbohrvaški in slovenski napis, ki ga je priskrbel Tržaška kreditna banka, kot ena izmed sponzorjev prireditve. Kot se ob tako pomembnih dogodkih spodobi in je že ustaljena navada, so prireditelji hoteli razobesiti enaka transparenta tudi na Korzu Italija in v Drevoredu D'Annunzio, glavni prometni zvezi med središčem mesta in sedežem srečanja. Toda tržaška občinska uprava tega ni dovolila: izgovarjala se je baje z «burjo», ki včeraj niti ni bila kaj prida. Gre zgolj za nerodnost funkcionarjev ali za odraz še ne izrinjenih neumnih «prastrahov», ki so v očitnem nasprotju s smotri tega srečanja in z vse drugačnimi besedami podžupana Pacorja v pozdravu udeležencem?

Včeraj prekinili zasedbo Da Vinci Dijaki zasedli oddelek zavoda Volta

Na italijanskih višjih srednjih šolah se nadaljuje fašistična gonja »proti bilingvizmu«. Včeraj so sicer dijaki prekinili zasedbo zavoda za geometre »Leonardo Da Vinci«, zasedli pa so oddelek tehničnega zavoda »Alessandro Volta« v Ul. Monte Grappa.

Na zavodu za geometre »Da Vinci« so imeli dopoldne skupščino, na kateri so se odločili za prekinitev zasedbe. Opoldne so zapustili šolsko poslopje, v katerem je med drugim tudi v času zasedbe redno delovalo ravnateljstvo in tajništvo šole.

Oddelek tehničnega zavoda »Volta« v Ul. Monte Grappa, kjer sledijo pouku dijaki zadnjih treh razredov, so zasedli malo po 13. uri. Na šoli so sklicali pripadniki »Lotta studentesca« zjutraj na lastno pest skupščino dijakov, na kateri je bilo v glavnem govora o osnutku zakona za globalno zaščito Slovencev, ki jo je predstavila v parlamentu Kršćanska demokracija. Kot na ostalih zasedenih šolah so poskušali tudi na tej šoli privrženci dijaške organizacije »Fronte della gioventù« dokazati, da bodo italijanski mladini zaprte poti do delovnih mest, če bo parlament odobril ta zakon. Da bi vsi zadevo še bolj zapletli, so v razpravo vpletli še nekatere druge aspekte, kot na primer krizo, ki pesti tržaško gospodarstvo.

Po nekajurni razpravi je prišlo do volitev, na katerih se je približno 300 dijakov izreklo za zasedbo, 150 pa jih je zasedbi nasprotovalo. Dijaki, ki so zasedli šolo, so sporočili, da je njihova akcija uperjena »proti bilingvizmu, za zaščito italijanske etnične skupnosti in Trstu in na zaščito tržaškega gospodarstva«.

Po volitvah je velika večina dijakov zastopala šolsko poslopje, tako da je ostala na šoli le peščica najbolj zagriženih desničarjev. Danes bo na šoli spet dijaško zborovanje, po vsej verjetnosti pa bodo jutri zvečer prekinili zasedbo in zapustili šolo, da bi omogočili reden potek nedeljskih volitev v razredne svete.

Na znanstvenem liceju »Galileo Galilei« se je včeraj nadaljevala zasedba. Popoldne so imeli na šoli skup-

ščino. Po nekaterih vesteh naj bi tudi na tej šoli drevi prekinili zasedbo.

Na učiteljsku Carducci so poskusili desničarji spet izsiliti zasedbo, a jim ni uspelo. Na šoli so imeli dijaško zborovanje, na katerem bi morali razpravljati izključno o bližnjih šolskih volitvah, pripadniki »Lotta studentesca« pa so povlekli že spet na dan vprašanje »bilingvizma«. Večina dijakov ni soglašala s provokatorji, tako da je njihov poskus propadel.

Verjetno razkačeni zaradi neuspeha so se pripadniki »Fronte della gioventù« zbrali opoldne s svojim vodjo Menio na čelu pred šolo, očitno z namenom, da bi ustražovali demokratične dijake. Na kraj so prispeli policijski agenti, ki so preprečili izgrede.

KPI obsoja rovarjenje fašistov po šolah

Tržaška federacija KPI je včeraj obsodila rovarjenje fašistov iz vrst MSI in FdG v mestnih šolah, kjer skušajo zasejati strah in sovraštvo proti so-meščanom slovenskega jezika s širjenjem šovinističnih in nacionalističnih gesel ter neresničnih vesti o vsebini zakonskih osnutkov za zaščito slovenske narodnostne skupnosti. KPI v tej zvezi poudarja, da je treba pospeševati izmenjave in priložnosti medsebojnega spoznavanja med obema narodnostima skupnostima ter krepiti zavest o pomenu miru in demokracije ter sožitja med Italijani in Slovenci, kar je prvenstvena naloga šole, pa tudi družbenih in kulturnih organizacij našega mesta ter strank in sploh demokratičnih ustanov.

Na poklicnem zavodu Stefan od včeraj končno reden pouk

Na poklicnem zavodu za industrijo in obrt Jožef Stefan se je včeraj začel redni pouk. V sredo so namreč delavci specializiranega podjetja končali z najnujnejšimi deli v elektronskem in kemijskem laboratoriju, tako so lahko včeraj prvič po začetku pouka dijaki našega poklicnega zavoda sledili tudi praktičnemu delu v laboratorijih.

Opravljen del, ki so se začela pred 20 dnevi potem ko je pokrajina odobrila sklep o kritju stroškov za popravila, so si ogledali tehniki Ustanove za preprečevanje nezgod ENPI in ugotovili, da električna napeljava v elektronskem laboratoriju sedaj odgovarja varnostnim predpisom. Le v enem od kemijskih kabinetov bo mora o podjetje, ki je dobilo v zakup preureditev električne napeljave, poskrbeti za izboljšanje še nekaterih naprav, ta dela pa bodo kmalu urejena.

Po najnujnejših popravilih v obeh laboratorijih je sedaj pričakovati, da bodo kmalu stekla dela za preosnovo in odpravo še preostalih pomanjkljivosti v šolskem poslopju poklicnega zavoda, kar so pokrajinski upravitelji pred manj kot enim mesecem tudi obljubili.

S seje izvršnega odbora v Trstu

SSk o globalni zaščiti

Izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je na svojem zadnjem zasedanju z obžalovanjem vzel na znanje, da se postopek za parlamentarno razpravo o predlogih glede globalne zaščite Slovencev v Italiji še ni premaknil z mrtve točke. Ob zadnjih poskusih nenehna nestrpnost in širjenja nerazumevanja do potreb in pravic slovenske narodne skupnosti med italijanskim dijaštvom v Trstu se je Slovenska skupnost zavzela za strpno so-ocenjevanje mnenj, istočasno pa je obsodila šovinistične nestrpnosti, ki motijo sožitje.

Glede samega pojma »globalne zaščite« pa je izvršni odbor SSK izjavil, da lahko Slovenci sprejemamo izključno pravično in primerno zakonodajo in da ne zaslužijo imena »globalna zaščita« predlogi nekaterih sil in skupin, ki želijo v bistvu omejevati pravice, ki izhajajo iz mednarodnih pogodb in iz italijanske ustave.

Na seji se je izvršni odbor Slovenske skupnosti tudi poklonil spomenu pokojnega inž. Vladimira Baka, ki je stranko vestno in delavno zastopal v rajonski konzultaciji za Sv. Ivan-Lonjer-Katinaro in v tamkajšnji strankini sekciji.

Urološki oddelek ima novega primarja

Urološki oddelek glavne bolnice ima spet svojega primarja. Z namestitvijo prof. Toninija, primarja urolo-

ške klinike v Bassanu del Grappa, ki je po sklepu upravnega odbora KZE nastopil službo včeraj, se je zapolnila praznina in tudi precejšnja zmeda, do katere je prišlo po dokaj nepričakovanem odhodu evropsko znane kirurga in primarja prof. Rocca Rossettija. Domneve o vzrokih njegovega odstopa so številne, med drugimi pa bo imelo svojo težo tudi zavlačevanje pri odprtju nove bolnice na Katinari.

Vesti iz tržaških sodnih dvoran

Obsojena bolničarka

Po drugo leto je v 600 tisoč lir globe, to je obtožba, ki jo je izrekel včeraj tržaško kazensko sodišče bolničarki Francesci Di Maio. Zenska je bila obtožena, da je konec marca letos iztržila 3 milijone lir priletnemu Giuliju Fragiacomu, ki je bil takrat na zdravljenju v tržaškem sanatoriju. Po izjavah obtoženke naj bi ji sam Fragiacom predal, kot darilo za njeno požrtvovalno nego, ček za tri milijone lir; sorodniki Fragiacom pa so zagovarjali tezo, da si je bolničarka z zvijačo preskrbel ček. Sodišče je to tezo tudi sprejelo.

Opolzkih dejanj niso zakrivali

Tržaško sodišče je včeraj oprostilo tri Tržčane obtožbe poskusa nasilnih opolzkih dejanj, ker niso zakrivali prekrška. 51-letni Antonio Marussi (znan tržaški vodni smučar, ki se je pred leti večkrat poskušal na progi Pulj - Cervia), 55-letni Aldo Persi in 36-letni Giuliano Scherlich so se znašli v zagati pred več kot štirimi leti

Lepa pobuda krajevnih demokratičnih organizacij

Odbor za mir v Rovtah-Kolonkovcu

Po dveh pripravljalnih sejah se je v četrtek, 17. t.m., sestali na sedežu KD Rovte-Kolonkovec Odbor za mir v svetu — Kolonkovec - Rovte. Vabljeni so bile vse demokratične družbenopolitične komponente, športna društva, kulturne in verske organizacije s Kolonkovca, iz Rovt in drugih predelov tega okraja. Glavni cilj odbora naj bi bil usklajevanje delovanja in pobud raznih komponent za mir v svetu. Vabilu so se odzvale

sledeče organizacije: PD Kolonkovec, KD Rovte-Kolonkovec, VZPI sekcija Kolonkovec, KPI sekcija Kolonkovec, SSK sekcija škedenj-Kolonkovec, Odbor za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolonkovca, Združenje bivših internirancev, Združenje aktivistov Tržaškega ozemlja in Sindikat upokoencev CGIL.

Prvi sklep odbora je bil, da ostane odbor odprt vsem družbenim kompo-

nentam, ki se doslej še niso odzvale. Odbor nima stalnega predsednika, ker se bo ta vrstil na vsaki seji glede na sedež, na katerem se bo odbor sestel. Seje bodo izmenoma na sedežih dveh prosvetnih društev in sekcije KPI — Kolonkovec. Iz organizacijskih razlogov pa je odbor imenoval stalno tajništvo, ki ga sestavljajo tajnik in namestnik tajnika.

Odbor je razpravljal o raznih pobudah za mir v svetu. Kot prvo bo izvedel pobiranje podpisov za ljudsko petico.

Vsaka komponenta bo zbiralala podpise na način, ki se ji zdi najprimernejši, vendar v dogovoru s celotnim odborom. Obe kulturni društvi naj bi organizirali večer s predvajanjem filmov ali diapozitivov o strahotah vojne. Zaključna akcija odbora pa naj bi bila manifestacija na prostem na Kolonkovcu, ko bodo vremenske prilike to dovolile. Odbor je tudi sklenil, da se bo obrnil na šole tega okraja: otroci naj bi prispevali svoje izdelke o temi miru, ki jih bo odbor razstavljal na raznih sedežih.

Prihodnja seja Odbora za mir bo 28. t.m., ob 20. uri na sedežu PD Kolonkovec, Salita di Zugnano 46, na katero so vabljeni tudi vsi tisti dejavniki, ki bi se radi pridružili in ki doslej iz različnih razlogov niso bili prisotni, mogoče tudi zaradi pomanjkljivosti v obveščanju.

● V sredo, 30. novembra, ob 19.30 bo na sedežu v Ul. dei Macelli 1 skupščina medobčinskega konzorcija za prevoze ACT.

Tridnevni seminar folklornih skupin

Danes bodo mladinci in mladinke folklorne skupine Kulturnega društva Rdeča zvezda iz Saleža odpotovali na tridnevni intenzivni seminar v Portorču. Seminar se bo odvijal v prostorih hotela »Palace«, vadili pa bodo zjutraj in popoldne, tako da bodo skušali pripraviti in postaviti na oder koreografijo medijumskih plesov. Vaditeljica Ljuba Vertovec nam je povedala, da bi morali ta ambiciozni načrt vsekakor izpeljati.

Jutri zvečer bo skupina nastopila v hotelskih prostorih, izvajala bo prekmurske in belokranjske ples, za solo točke pa bo poskrbel tamburaški ansambel, ki bo izvedel venček medijumskih pesmi ter kvartet folklorne skupine, ki bo publiki zaigral nekaj gorenjskih skladb.

● Tržaška trgovinska zbornica sporoča, da je v Uradnem vestniku Evropske skupnosti izšel razpis natečaja za strojeviske. Vse zadevne informacije nudi urad za zunanjo trgovino trgovinske zbornice na Borznom trgu 14.

● Občinska smetarska služba bo danes izvedla korenito čiščenje nekaterih ulic v mestu. Zaradi tega bo od 13. do 17. ure prepovedano voziti in parkirati v ulicah Foschiatti, Vidali, Caccia in Parini.

V Slovenskem klubu ob prazniku matične domovine

Dr. Savin Jogan o Slovincih v Jugoslaviji

Gost zadnjega torkovega večera v Slovenskem klubu, dr. Savin Jogan, je v krogu številnega občinstva izčrpno in celovito obravnaval vprašanja, povezana s položajem slovenske republike v Jugoslaviji in z razmerjem Slovencev do pripadnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije. Slovenski klub je uglednega ljubljanskega strokovnjaka za ustavna vprašanja in družbenopolitičnega delavca povabil v svojo sredo pred državnim praznikom SFRJ, 29. novembrom, ki letos poteka v znamenju pomembnega jubileja: 40-letnice II. zasedanja AVNOJ v Jajcu, na katerem so odposlanci jugoslovanskih narodov sredi vojne vi-hre zastavili temelje svoji bodoči federativni državi.

Dr. Savin Jogan je v svojih izjavah izhajal še iz druge pomembne obletnice: spomladi je namreč poteklo 70 let od znanega Cankarjevega predavanja, ki ga je z naslovom »Slovenci in Jugoslavlani« (ki si ga je tudi SK sposodil za naslov svojega torkovega večera) imel v ljubljanskem Mestnem domu. Cankarjeva razmišljanja, gledana v današnji optiki, nam še vedno omogočajo zelo plastično in kritično osvetlitev nekaterih sodobnih

dilem, ki jih je življenje v teh desetletjih in zlasti v obdobju najnovejšega razvoja vneslo v jugoslovansko večnarodnostno družbo.

Predavatelj je izdvojil štiri smeri Cankarjevega razmišljanja: da je lahko človeštvu koristen le narod, ki je zadovoljen in ki ima pogoje in prostor, da uveljavi svojo moč; da je jugoslovanski problem izključno političnega značaja in da kakšno jugoslovansko vprašanje v kulturnem ali celo jezikovnem oziru potemtakem sploh ne obstaja; če pride kdaj do političnega združenja južnoslovanskih narodov, se to ne more zgoditi drugače, kot zgolj na temelju enakopravnosti in enakovrednosti vseh narodov; in končno še Cankarjev očitek Slovincem, da premalo gledajo in mislijo nase in da mnogi čisto brez vzroka in povoda spravljajo svoj jezik v zvezo z jugoslovanskim političnim vprašanjem.

Cankar je torej poudaril nekatere prvine, ki so nujne za razumevanje narodnega vprašanja, pa tudi zamislil in vsebine demokratično pojmovane federativne države. Predavatelj je od teh razmišljanj na pragu prve svetov-

ne vojne nato sledil zamisli o bodoči federativni državi, kot se je oblikovala, dopolnjevala in katalizirala skozi medvojno obdobje, z nezadovoljivim poskusom uresničitve v kraljevini SHS, med drugo vojno in narodnoosvobodilno borbo, vse do zmage socialistične revolucije. S prvo jugoslovansko ustavo iz leta 1946 je bila federacija pravno uveljavljena, nacionalno vprašanje pa »rešeno« v luči prepričanja, da se z reševanjem razrednega problema delavstva rešuje tudi nacionalno vprašanje. To prepričanje se je odrazilo tudi v strukturi zveznih organov in predvsem skupščine. Od prvih povojnih let do danes se je to prepričanje korenito spremenilo, z ustavnimi spremembami in uvajanjem samoupravljanja se je bistveno okrepi-la vloga republik in pokrajin, z decentralizacijo so dobile polno odgovornost za svoj samoupravni razvoj in graditev lastne politike v okviru skupno dogovorjenih izhodišč.

Po mnogih omahovanjih, iskanjih in preizkusih raznih rešitev je bil do danes vendarle normativno zaokrožen tak sistem odnosov, ki omogoča človeku proizvajalcu v polni meri odlo-

čati o pogojih in sadovih svojega dela, hkrati pa tudi pripadnikom posameznih narodov in narodnosti suvereno odločati o svojem položaju in perspektivah. Stvari seveda niso idealne in različni pogledi ter interesi ne malokrat motijo urejanje odnosov v tako postavljenih okvirih, je zaključil predavatelj in izrazil prepričanje, da Slovincem, kot številno majhnemu evropskemu narodu take federativno urejena zgradba in odnosi v njej ustrezajo. Omogočajo mu namreč postopno in argumentirano uveljavljati lastne predloge in tudi specifične gospodarske, kulturne in druge razvojne interese. Zlasti v zadnjem času to potrjuje tudi jasno izražena odločna beseda slovenskih političnih vodstev. V ilustracijo se je Jogan pri tem dotaknil vprašanja enotnih programskih jedr v šolstvu, poglobljenega tudi v živalni razpravi, ki je sledila njegovim izjavam. Razpravljalci so veliko vprašanj namenili tudi problemu jugoslovanskih stabilizacijskih ukrepov in predvsem pologu pri prehajanju meje, ki ga Slovenci v zamejstvu pač najbolj neposredno občutimo.

VLASTA BERNARD

V Tržaški knjigarni predstavili novo monografijo Monolitna podoba umetnika Spacala

V prostorih Tržaške knjigarne so sinoči predstavili najnovejšo monografijo o umetniku in človeku Lojzetu Spacalu, hkrati pa so v galeriji razobežili nekaj njegovih najnovejših del. Autor monografije, direktor ljubljanske Moderne galerije in umetniški kritik Zoran Kržišnik, je k sodelovanju pritegnil štiri sodelavce, Slovence in Italijane, ki so pripomogli, da je delo zaokroženo celota o tržaškem umetniku in njegovem svetu: Gilla Dorflesa, Giuseppa Marchiona, Jureta Mikuža in Ino Stegen. Zelo lepa knjižna izdaja je plod sodelovanja ljubljanske založbe Mladinska knjiga in založbe Arte e Pensiero iz Firenc.

Monografijo so torej oblikovali ljudje, ki so Spacalovo ustvarjanje spremljali že vrsto let in ki so omogočili predstaviti to eminentno umetniško osebnost v njeni najširši, evropski razsežnosti. Sodelovanje slovenskih in italijanskih avtorjev ter slovenske in italijanske založbe pa hkrati simbolizira edinstven primer umetnika, ki si ga na nek način delimo Slovenci in Italijani, če ne drugače vsaj po pozornosti, s katero ga že dolgo spremljamo. Umetnostni kritik Milko Renar je sinoči zgodovinsko orisal to pozornost treh strani — italijanske kritike, slovenske zamejske in tiste v matični domovini — ter nanizal glavne etape in imena njenih protagonistov. O monografiji je bilo rečeno, da je

ob številnih drugih podobnih delih edina, ki celovito in v monolitni luči predstavlja Spacala s pomočjo neke logične notranje vezne niti. Iz nje tako izhaja umetnikova notranja pokrajina, katere mogočni navdihovalec je Kras, kraška pokrajina, kraški človek in njegovi uporabni predmeti. Nadalje ta Spacalov svet, kakršen izhaja iz monografije, diha zavezanost kamnoseški tradiciji, tenak občutek za barvo, spojitev kulture in narave in

nenazadnje globok humanizem, ki preveča celotno umetniško delo. «Vsako novo srečanje s Spacalom, bodisi na razstavah ali v publikacijah, je preverjanje znanega in odkrivanje novega hkrati, vedno pa kulturni dogodek, ki ne ostaja v mejah Slovenije, temveč odmeva tudi v širok jugoslovanski in evropski prostor,» je ob zaključku dejal Zoran Kržišnik. Na sliki: s sinočnje predstavitve Spacalove monografije.

Po sklepu deželnega odbora

Z novim letom bodo povišali najemnine za stanovanja IACP

S prvim januarjem prihodnjega leta se bodo povišale najemnine za stanovanja ljudskih gradenj (IACP). Tako je na svoji zadnji seji sklenil deželni odbor, potem ko je odbornik za javna dela Bomben sklenil krog srečanj z deželnim konzorcijem IACP, sindikalnimi organizacijami in združenji stanovanjskih upravičencev. «Ažurniranje» najemnin predvideva v nekaterih primerih tudi znatne poviške, čeprav bo končni znesek vseeno mnogo nižji od «normalnih» (v nekaterih primerih norih) stanarin, ki jih najemniki morajo plačevati na t.i. prostem tržišču.

Ukrep bo prizadel okrog 30 tisoč družin, tako porazdeljenih: v Trstu 14.500, v Vidmu 6.500, v Gorici 4.200, v Pordenonu 3.050 in v Tolmeču 500. Srečanje s predstavniki Avtonomnega inštituta za ljudske gradnje, sindikalnih organizacij in upravičencev so omogočila dogovor glede nekaterih temeljnih točk, ki jih je odbor osvojil. Zvišanje najemnin bo IACP omogočilo uravnati deficitarno bilanco, kar je bilo po finančnem zakonu dolžnostno, z druge strani pa deželni sklep določa dva kriterija za določanje višine najemnine: dohodek posameznega uporabnika in značilnost stanovanja. «Le-te so iste kot pri zakonu o pravičnih stanarinah: katastrska kategorija, demografski razred, kraj, nadstropje, leto izgradnje,

kako je stanovanje ohranjeno in njegova razsežnost. Ob tem je treba poudariti, da deželni ukrep upošteva pri izračunavanju najemnine le 60 odstotkov realnega letnega dohodka posameznega najemnika.

Da bi omilil posledice povišanja, daje deželni sklep pokrajinskim vodstvom IACP možnost, da se pri manj premožnih slojih držijo kriterijev z razsodnostjo in da prilagajajo višino najemnin finančnim spremembam kot so npr. upokojitve ali izguba delovnega mesta. Za višje prejemke pa je predviden hitrejši porast odstotka za najemnine. Uradni kriteriji so načelno sledeči: od dohodka, ki se vrti med milijonom in šestimi milijoni letno, bodo uporabniki plačevali prihodnje leto od 11,1 do 12 odstotkov za najemnine, v pasu med 7 in 10 milijoni bo znašala stanarina 12,3 do 12,9 odstotka dohodka, od 11 milijonov do 15.500.000 pa od 13 do 13,4 odstotka itd.

Glede vprašanja stroškov za razne storitve, kot so ogrevanje, čiščenje itd., ki v marsikaterem primeru presegajo višino najemnine, se je dežela obvezala, da bo ustanovila nov socialni sklad, iz katerega bo črpala finančno pomoč za manj premožne družine, ki živijo v stanovanjih IACP.

Tudi v Trstu zaplenili film «La chiave»

Po nalogu rimskega tožilstva so včeraj tudi v Trstu zaplenili zaradi opolzkosti zadnji film italijanskega režiserja Tinta Brassa «La chiave». Agenti tržaške kvesture so vstopili četrte ure pred začetkom predstav (ob 16. uri) v kinodvorano Eden na Akvedotu, kjer je bil film na programu, in zahtevali od kinooperaterja, da jim izroči kopijo filma. Tehniku ni preostalo drugega, kot da je ugodil njihovim željam.

V kinodvorani Eden so začeli predvajati film «La chiave» 16. novembra. Film je naletel na ugoden obisk gledalcev, in to predvsem ta teden. V nedeljo je bil namreč govor o filmu med popoldansko televizijsko oddajo prve mreže RAI, ki jo vodi Pippo Baudo, poleg tega pa še po zasebni TV postaji Italia 1. Obe oddaji sta se izkazali kot učinkovita reklama, saj se je obisk gledalcev te dni občutno povečal. Skupno si je v Trstu ogledalo film več tisoč ljudi.

Zaplemba filma je precej zmešala štrene upraviteljem kinodvorane Eden, saj niso imeli pri roki drugega filma. Zaradi tega sta včeraj odpadli prvi dve predstavi, saj so začeli predvajati novi film, «In un anno hanno vissuto pericolosamente» šele ob 20. uri.

● Zaradi praznovanja Dneva republike uradi generalnega konzulata SFR Jugoslavije v Trstu dne 28., 29. in 30. novembra 1983. leta ne bodo poslovali.

De Mita danes v naši deželi

Demokristjanski vsedrjavni tajnik Ciriaco De Mita bo danes v naši deželi. Najprej se bo ustavil v Trstu, kjer bo imel pogovore z županom Richettijem, s predsednikom deželnega odbora Comellijem ter z župani Gorice, Vidma in Pordenona, v popoldanskih urah pa bo obiskal še druga središča dežele, ob 18. uri pa bo v Vidmu spregovoril v javnosti o vlogi KD v sedanji družbeni in politični stvarnosti.

Na obisku v Hranilnici

Šolarji četrtega in petega razreda slovenske osnovne šole «Virgilij Šček» iz Nabrežine so bili včeraj na obisku v nabrežinski Hranilnici in posojilnici, kjer so se seznanili z osnovami bančne dejavnosti in poklica.

Ovrednotili bodo Laboratorij za morsko biologijo v Nabrežini

O problemih Laboratorija za morsko biologijo v Nabrežini so razpravljali včeraj deželni odbornik za načrtovanje in proračun Zanfagnini, predsednik pokrajine Clarici, odbornik devinsko-nabrežinske občine Vocci in direktor laboratorija Bressan. Deželni odbornik je sogovornikom predstavil osnutek zakonskega predloga za preureditev in povečanje tega znanstvenega inštituta, ki si zasluži primernejše ovrednotenje. V tem okviru je Zanfagnini izrazil tudi misel, da bi združili in poenotili razne pobude na področju morske biologije. Direktor Bressan je ob tej priložnosti spomnil na koristnost laboratorija in na že opravljene naloge v prid poljedelstva, ribolova in zaščito morja. Predsednik pokrajine Clarici je s svoje strani zagotovil finančno pomoč za izvajanje raziskovalnih načrtov laboratorija.

Šolske volitve trkajo na vrata

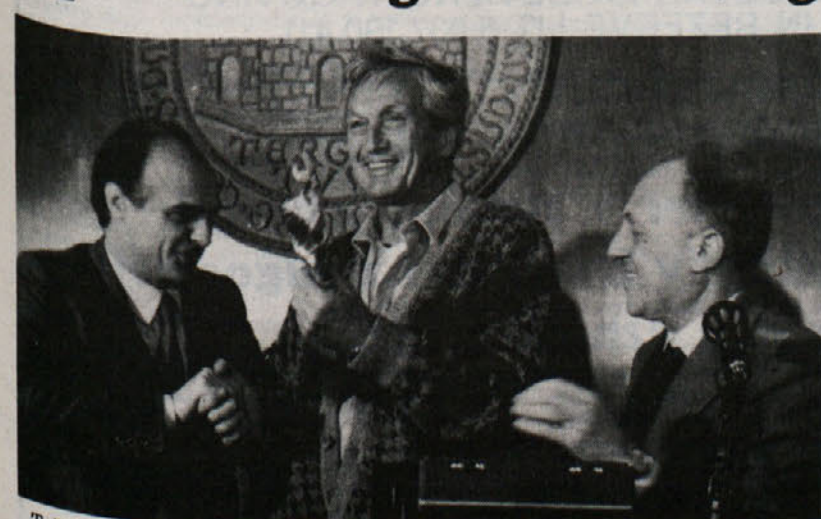
V nedeljo in v ponedeljek bodo v državnih vrtcih in na šolah volitve v notranje šolske organe. Na osnovnih šolah bodo izvolili predstavnike staršev v medrazredne svete, na nižjih in višjih srednjih šolah pa v razredne svete. V državnih vrtcih bodo starši izvolili svoje zastopstvo v svete otroških vrtcev. Na višjih srednjih šolah bodo, poleg staršev, volili tudi dijaki. Izvolili bodo svoje predstavnike v razredne svete, na nekaterih šolah pa bodo obnovili tudi svoje predstavništvo v zavodskem svetu. Tako bodo na liceju Prešeren, na trgovskem zavodu Zois in na poklicnem zavodu Stefan dijaki izvolili tri predstavnike za zavodski svet. Na liceju Prešeren bodo tudi profesorji izvolili enega predstavnika za zavodski svet.

Prihodnji teden plača za letne suplente

Vse kaže, da se je vprašanje izplačila oktobrske plače letnih suplentov le premaknilo z mrtve točke. Šolsko skrbništvo bo v prihodnjih dneh razpoglagalo z nakazilom zakladnega ministrstva, tako da bodo lahko prizadeti suplenti predvidoma sredi prihodnjega tedna lahko dvignili plačo za delo, ki so ga bili opravili že oktobra in ki bi jo morali, po predpisih, prejeti 15. novembra.

Včeraj v dvorani tržaškega občinskega sveta

Modnemu kreatorju Ottaviu Missoniju podelili nagrado «zlatega sv. Justa»

Tržaški kronisti so včeraj izročili modnemu kreatorju Ottaviu Missoniju «zlatega sv. Justa», priznanje, s katerim že sedemnajsto leto zaporedoma tržaški časnikarji nagradijo človeka, ki je s svojim delom prispeval k večanju ugleda Trsta. Sicer se Missoni ni rodil v Trstu, ampak v Zadru, ter je v našem mestu preživel le krajšo dobo svojega življenja, kar je tudi bilo povod za določene polemike proti letošnji izbiri tržaških kronistov; vendar pa je sam Missoni na včerajšnji

bral številne brzojavke s čestitkami letošnjemu nagrajencu, med drugimi brzojavko predsednika vlade Craxija. Tržaški kronisti so ob priložnosti podelitve zlatega sv. Justa podelili priznanje tudi športnemu novinarju Massimu Della Pergoli, ki se je rodil v našem mestu in ki je znan predvsem po tem, da je izumil nogometne stave. Naj še dodamo, da se je tudi letošnje slovesnosti, ki se je zaključila s kosilom na gradu sv. Justa, udeležil odbor vsedrjavnega združenja kronistov, tokrat pod vodstvom podpredsednika Provenzalija, ker je moral predsednik Passetti zaradi bolezni ostati v Rimu.

PSI o rajonskih svetih

Rajonski svetovalci PSI so se na sedežu stranke sestali s pokrajinskim tajnikom Seghenejem in občinskima odbornikoma Anghelonejem in Jagodicem, da bi se pogovorili o problemih v zvezi z delovanjem krajevnih svetov in z nujnostjo večje decentralizacije upravnih funkcij. Kot je poudaril odbornik Anghelone, so socialisti znotraj občinskega odbora bistveno prispevali k krepitevi struktur rajonskih svetov, vsekakor pa je potrebno, da župan in občinska uprava pri pripravi proračuna upoštevata potrebe rajonov.

Največ težav imajo krajevne ustanove

Kako pospešiti stanovanjsko gradnjo

S srečanjem med člani pete deželne komisije, upravitelji in tehnični najpomembnejših krajevnih ustanov, deželnimi predstavniki obrtnikov in sindikalnih organizacij, se je končala posvetovalna faza, ki jo je deželna komisija izpeljala za spoznavanje problemov v zvezi s stanovanjskimi gradnjami in preureditvijo obstoječih poslopij v zgodovinskih središčih.

Občinski predstavniki Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona so enoglasno poudarili ovire, ki jih srečujejo pri odobritvi številnih načrtov, konvencij in pripravah upravne dokumentacije zaradi neelastičnosti pred letom dni sprejetega deželnega zakona o javni stanovanjski gradnji. Izrazili so tudi potrebo po hitrejših zakonskih postopkih ter konkretne težave pri izvajanju vseh deželnih določil zaradi pomanjkanja osebja, medtem ko gre preurejevanje obstoječih poslopij zelo počasi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev pri odkupu stavb.

Predstavniki gradbeno-obrtniških podjetij (teh je v deželi 35 tisoč, zaposlujejo pa več kot 90 tisoč delavcev) so poudarili, da gradbeni obrtniki lahko zadovoljijo vse potrebe ustanov, ki upravljajo sklade za ljudske gradnje. Pospešiti to vrsto gradnje je tudi v interesu obrtniškega sektorja, saj se tako krepi zaposlitvena raven, obenem pa izpelje obnovo po potresu v Furlaniji. Sindikalni predstavniki so komisarje opozorili na pomanjkljivo delovanje specifičnih upravnih organov za stano-

vanjsko gradnjo in na njuno ureditev zakupov, še posebno v primeru javnega finansiranja del. Deželni komisiji so nadalje predlagali, naj v sodelovanju med deželnim uradom za delo, trgovskimi zbornicami, deželnimi vodstvi za javna dela, industrijo in delo ter sindikalnimi organizacijami poskrbi za načrt, ki bi z zakonskimi določili urejal delovno tržišče in težil k maksimalni zaposlitveni ravni.

Danes konferenca o madžarskem gospodarstvu

Na sedežu ISDEE na Korzu Italia bo danes ob 18. uri že napovedana konferenca o problemih in perspektivah madžarskega gospodarstva v sedanji fazi reforme. Govoril bo prof. Bela Csikos - Nagy, državni sekretar in predsednik Madžarskega gospodarskega združenja. Sedila bo debata. Poskrbljeno je za simultano prevajanje.

● Danes se bo sestal tržaški občinski svet. Na dnevnem redu je cela vrsta tekočih upravnih zadev.

POPRAVEK

Pri včerajšnji objavi zahvale družine Kufersin je bil napačno napisan priimek pokojnika. Pravilna obika je KUFERSIN in ne KUFERZIN.

Gledališča

SSG
Jutri, 26. novembra, ob 19.30 gostuje SSG z delom D. Jovanovića «Vojška skrivnost» v Mestnem gledališču ljubljanskem.

ROSSETTI
Danes, 25. t.m., ob 20.30 (red prost) bo skupina «La Fondazione A. Biondo» nastopila v Shakespearovem delu «Il mercante di Venezia» z G. Santuciom.

VERDI
Jutri, 26. novembra, ob 17. uri četrta predstava Puccinijske opere «La fanciulla del West» (red S). Dirigent Daniel Oren, režiser Carlo Maestrini.

Danes, 25. novembra, ob 18. uri bo v mali dvorani gledališča predstavitev Mozartove opere «Così fan tutte». Predstavitelj bo Fedele D'Amico.

V mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2) se danes, 25. t.m., ob 9.15 prične ciklus koncertov, ki jih prireja gledališče Verdi za šole. Jutri bo na sporedu vokalni kvintet «Insieme musicale». Šole se lahko obrnejo neposredno na blagajno gledališča (tel. 631-948, od 9. do 13. in od 16. do 19. ure).

GLEDALIŠČE CRISTALLO
Danes, 25. novembra, ob 11.15 se prične ciklus baletnih predstav za dijake. Predvidenih je osem predstav, ki se bodo končale 3. decembra. Šole se za vstopnice lahko obrnejo na blagajno gledališča Verdi (t.l. 631-948 po urniku: 9-13, 16-19, v ponedeljek zaprto).

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
Danes, 25. novembra, ob 19.30: N. Robertović Erdman «Mandata», satira. Gostovanje PDG v Idriji.

CANKARJEV DOM - Ljubljana
Okrogla dvorana
Danes, 25. novembra, ob 19. in 22. uri: Petkov nočni program - Solistični nastop R. Šerbedžije.

Razstave
Do 30. novembra (I. predverje): Razstava likovnih del s tematiko iz NOB.

Kino

La Cappella Underground 18.00, 20.00 in 22.00 «Manhattan». Režiser in igralec Woody Allen, in v dvorani Maxi Video «Go-beetwen» Josepha Loseya.

Ariston 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 «E la nave va». Režiser Federico Fellini.

Eden 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 «Hanno vissuto pericolosamente». Film za vsakogar.

Fenice 17.30, 19.50 in 22.15 «Octopussy - Operazione piovra». R. Moore.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 «Mantidi in amore». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 «L'immo-rale sexy e viziosa». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 16.30 — 22.15 «Il diavolo e l'acqua santa». Thomas Millian.

Grattacielo 17.00, 18.40, 20.30 in 22.15 «All'ultimo respiro». R. Gere. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00, 18.25, 20.20, 22.15 «Monte Python - Il senso della vita». Film za vsakogar.

Aurora 17.00, 20.15, 22.00 «Gandhi». B. Kingsley.

Capitol 17.00, 20.15, 22.00 «Psyco II». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Mani di fata». Eleonora Giorgi in Renato Pozzetto.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 in 21.30 «Le calde svedesi al sole di Ibiza». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 «La doppia bocca di Erika». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 «Riche e famose». Jacqueline Bisset in Candice Bergen.

Alcione 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 «Kramer contro Kramer». Dustin Hoffman in Meryl Streep.

DUŠAN JOVANOVIĆ

VOJAŠKA SKRIVNOST

zooingvistični mirakel v treh nizih in dveh predahih

Danes, 25. t.m., ob 16. uri — ABONMA RED J

Gostovanje

DRAMSKEGA STUDIA SLEPIH «NOVI ŽIVOT» IZ ZAGREBA

BRANKO ČOPIĆ

VUK BUBALO

vesela igra v petih slikah

Režiser: MIRKO MERLE

V TOREK, 29. novembra 1983, ob 20.30.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 11. do 13. ure pri blagajni Kulturnega doma.

DRUŠTVO ZAMEJSKIH LIKOVNIKOV

pridei danes, 25. t.m., ob 20. uri večer filmov kino kluba «MINI FILM» iz Ljubljane v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20

SLOVENSKO ZRAVNIŠKO DRUŠTVO TRST

sklicuje

I. redni občni zbor

ki bo v dvorani restavracije Furlan na Repentabru jutri, 26. novembra, ob 16.30.

MENJALNICA vseh tujih valut

24. 11. 83

Ameriški dolar	1.630.—
Kanadski dolar	1.315.—
Švicarski frank	748.—
Danska krona	165.—
Norveška krona	216.—
Švedska krona	203.—
Holandski florint	538.—
Francoski frank	196.—
Belgijski frank	26.—
Funt sterling	2.395.—
Irski sterling	1.870.—
Nemška marka	604.—
Avstrijski šiling	85.—
Portugalski eskudo	11.—
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	5.—
Avstralski dolar	1.350.—
Grška drahma	13.—
Debeli dinar	11.—
Mali dinar	11.—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.
TRST - ULICA FILZI 10 - 61-446

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

KD I. Cankar priredi danes, 25. novembra, ob 20. uri v društvenih prostorih predavanje JOŽETA KORENA ob 40. letnici Partizanskega dnevnika. Vabljeni!

KD Slovan - Padriče obvešča pevke in pevce, da bodo skupne vaje ob torkih in petkih ob 20.30.

KD V. Vodnik priredi ob priliki jugoslovanskega državnega praznika v nedeljo, 27. novembra, ob 17. uri v društvenih prostorih 4. srečanje z borci, aktivisti in interniranci. Ob tej priložnosti bo JOŽE KOREN predaval o 40-letnici Partizanskega dnevnika. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. V nedeljo, 27. novembra, ob 16.30 POMEMBNI ZGODOVINSKI MEJNIKI 1943-1983. Sodelujejo moški in ženski pevski zbor, folkloristi in recitatorji SKD Tabor. Režija: Drago Gorup. Sprema beseda: Olga Lupinc. Vabljeni!

KD Lipa priredi v ponedeljek, 28. t.m., ob 20.30 v Bazoviškem domu predavanje JOŽETA KORENA o 40-letnici Partizanskega dnevnika. Vabljeni!

KD Rovte - Kolonkovec priredi razstavo in prodajo knjig, kaset in plošč ob priliki miklavževanja 2. in 3. decembra v društvenih prostorih Ul. Monte Sernio 27, od 17. do 20. ure.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 28. t.m., ob 20.30 predstavitev knjige, ki jo je Mladika izdala ob 70-letnici pesnika in pisatelja Vinka Belčiča. Delo z naslovom «Vinka Belčiča pogled nazaj», ki ga je pripravil Marij Maver, bo predstavil Saša Martelanc. Sledilo bo srčanje s pesnikom.

Koncerti

Glasbena matica - Trst in Zveza slovenskih kulturnih društev - Kulturni dom, Ul. Petronio 4, Trst, jutri, 26. t.m., ob 20.30 PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEČJE, dirigent Jože Hriberšek, solist Stanko Arnold - trobenta. Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob Ivana Regenta darujeta Stana in Lilijana 50.000 lir za Kulturni dom Prošek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Avgusta Regenta darujeta Marina in Darko 10.000 lir za Kulturni dom Prošek-Kontovel.

V spomin na Pavla Pertota darujeta Ida in Drago Purič 20.000 lir za Godbeno društvo iz Nabrežine.

Namesto cvetja na grob Marčela Kufersina darujeta Helena in Ivo Magajna 10.000 lir za KD I. Cankar.

V spomin na Stanka Babiča daruje

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 25. novembra KATARINA

Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.27 — Dolžina dneva 9.10 — Luna vzide ob 21.16 in zatone ob 12.09.

Jutri, SOBOTA, 26. novembra KONRAD

Vreme včeraj: temperatura 7,8 stopinje, zračni tlak 1026,7 mb narašča, veter 18 km na uro severovzhodnik, vlaga 23-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 12,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Chiara Gulin, Enrico Frisenna, Cecilia Vascotto, Thomas Faganel, Alessandro Scarabello.

UMRLI SO: 98-letna Lucia Rota, 82-letna Evelina Lenarduzzi vd. Balanza, 49-letni Fulvio Colmani, 87-letna Federica Cijan vd. Norio, 88-letna Antonia Tomasini vd. Perissan, 85-letni C-sario Cormio, 73-letni Ettore Cabas, 72-letni Luigi Pittioni, 57-letni Dante Visintin, 73-letni Pietro Schergat, 76-letna Elvira Safred por. Granich, 76-letni Vincenzo Lucente, 78-letni Antonio Calcich, 86-letni Emilio Moschini, 99-letni Giuseppe Vasari.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. Montorsino 9, Trg Valmaura 11, Sesljan, Bazovica in Žavlj.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Sesljan, Bazovica in Žavlj.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

Razna obvestila

Zadruga Planinski dom Mangart vabi vse člane in prijatelje na izredni sestanek, ki bo v ponedeljek, 28. t.m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

Razstave

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Danes, 25. novembra, ob 20. uri odprte razstave PARTIZANSKO SOLSTVO NA PRIMORSKEM. Uvodna beseda: Minka Pahor, sodelujejo dijaki srednje šole «S. Kosovel» z Opčin.

Jutri, 26. novembra, ob 18. uri bo v galeriji «Corsia Stadion» otvoritev razstave slikarja Adriana Fabianija. Razstava bo odprta do 9. decembra.

V ponedeljek, 28. t.m., ob 18. uri bo v občinski galeriji na Trgu Unità otvoritev razstave slikarja Alda Cecchettija.

Čestitke

Danes praznuje 9 let naš dragi SAŠKO MOCOR. Obilo lepega mu želijo mama, oče, brat Igor, nona Jolanda ter družini Pavlovič iz Kopra in Cuzak iz Ljubljane.

Na današnji dan sta se pred 50 leti poročila ANGEL in MARIJA KRALJIČ iz Prebeneda

Ob tej priliki jima iz srca čestitajo sinova Oskar in Milan, hčerki Bruna in Marija z družinami ter 8 vnukov.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

PRODAM hišo z vrtom v Zabrežcu. Telefonirati na št. 213-791 ali 225-354. **PRODAM** Ford Escort 1100 XL, letnik 1973, rdeče barve, v odličnem stanju. Tel. 291-191 od 10. do 13. ure.

ODDAM prostore namenjene uradam v strogem centru mesta. Pisati na upravo Primorskega dnevnika pod šifro «Strogi center».

ZAVAROVALNICA Latina Renana je odprla agencijo na Opčinah v Narodni ulici 28, blizu openskega tramvaja; telefon št. 040/213-939. Nudi vse zavarovalne usluge, odgovorni agent Anton Feri.

PREŠITE ODEJE

za navadne - zakonske - otroške postelje, vse že na razpolago v skladišču.

Darilo drugim, darilo sebi.

PREPROGE

pošiljka orientalskih in modernih preprog in tekačev.

ITALPLAST

Trst Ospedale 7 — TRST

Sedemdeset let Marjana Žerjale

Te dni je praznoval v Kopru pomemben življenjski jubilej Marjan Žerjal. Rodil se je 17. novembra 1913 v Trstu v narodno zavedni slovenski družini, ki je leta 1913 emigrirala zaradi fašističnega nasilja v Kranju. Tu je Marjan postal član telovadnega društva Sokol in s časom dober telovadelec, prednjak in vaditelj. Tako kot skozi vse življenje je že v Kranju posvetil svoje najboljše energije telo-

vadbi in vzgoji mladih kadrov. Za časa NOB je iz simpatizerja OF postal aktivist in končno partizan-borec, obenem pa tudi član KPJ.

Ze leta 1945 se je po osvoboditvi Trsta vrnil v svoje rojstno mesto, kjer je začel delovati kot telovadni inštruktor in postal najprej referent za telesno vzgojo pri tržaškem okrožju, pozneje pa referent Zveze za telesno vzgojo STO. Leta 1949 se je preselil v Koper, diplomiral je na Srednji fiskulturni šoli v Ljubljani in postal predmetni učitelj za telesno vzgojo. Ko je prenehal z aktivnim tekmovanjem, je postal trener in sodnik za moško športno gimnastiko in dosegel rang jugoslovanskega zveznega razreda. Zaradi izrednih organizacijskih sposobnosti je bil eden glavnih sodelavcev ni vaditeljev množičnih prvomajskih nastopov v Trstu in drugod, aktivno je sodeloval tudi pri ustanavljanju številnih društev Partizan na Krasu in Obali. Dolga leta je uspešno opravljal številne zadolžitve v okrajni zvezi Partizan in občinski zvezi za telesno kulturo Koper, zlasti pa v društvu Partizan Koper, kjer še vedno deluje. Za tako obsežno in uspešno delo je prejel vrsto visokih priznanj. Ob tej obletnici želimo Marjanu Žerjalu še vrsto zdravih in srečnih let življenja.

M. S.

Zanimiv spored tujih in domačih avtorjev

Decembrski dramski spored Radia Trst A

Od 3. do 23. decembra (ponedeljek, sredo, petek, ob 14.10): se nadaljuje roman v nadaljevanjih. Miguel de Cervantes Saavedra «Veleumni plemič don Kihot iz Manče». Ena izmed najčudovitejših stvaritev človeškega duha v prevodu Nika Koširja. Dramatizacija in režija Jože Babič. Produkcija «Slovensko stalno gledališče v Trstu». Ponovitev.

V soboto, 3. decembra, ob 18. uri: v Bregu nekoč in danes. Marija Petaros «Danes jutraj pri nas doma». Tretji in zadnji od treh radijskih prizorov iz življenja naših ljudi v Bregu. Slika nedeljskega dopoldneva zelo tipične brežanske družine med jutranjim vstajanjem in opoldanskim kosilom... Režija Adrijan Rustja. Produkcija «Slovensko stalno gledališče v Trstu».

V torek, 6. decembra, ob 18. uri. Fadil Hadžić «Centrala». Ponovitev gledališke in radiofonske uspešnice popularnega bosanskega humorista in komediografa, ki s svojimi deli že več let zabava jugoslovansko občinstvo in poslusalstvo. Prevod Ervin Fritz. Režija Mirč Kragelj. Produkcija «Radijski oder - 1981».

V soboto, 10. decembra, ob 18. uri: komorna igra. Dimitrij Kralj «Velika požrtij». Mladi besedni ustvarjalec iz Izole, ki je že večkrat sodeloval z našo radijsko postajo, se tudi v tem svojem najnovejšem delu obrača na človeka, kot seštevke vsega možnega in nemožnega. Tako nam v zajedljivih in radiofonsko prepričljivih grotesknih podobah in klimah pripoveduje o sicer nežnem čustvu, ki se mu pravi ljubezen, četudi ji avtor odmerja neslutne razsežnosti... Režija Mirč Kragelj. Produkcija «Radijski oder».

V torek, 13. decembra, ob 18. uri: delni avtorji. Pier Paolo Pasolini «Pilades». Ponovitev. «Pilades» je ob drugi Pasolinijevi igri «Ubeseđovanje», ki smo jo v režiji Marka Sosića predvajali v lanskoli sezoni, nedvomno eno najlepših poglavij iz bogate in obsežne pisateljske dediščine velikega furlanskega besednega ustvarjalca. Avtor si tu izposoja znani grški mit o Orestu in Elektri in tako kot že v filmu «Ojdis» razmišlja o dveh temeljnih akcijskih ločnicah našega časa: drzno in surovo grebe v svet, ki ga opredeljuje ta Razum in čustvo in skozi njiju poskuša najti odgovore na temeljna vprašanja naše biti. Prevod in priredba Josip Tavčar. Režija Sergej Verč. Produkcija «Slovensko stalno gledališče v Trstu - 1981».

V soboto, 17. decembra, ob 18. uri. Luciano Chiabudini «Nedelja pod lob-

jo». Po igrah «Hlapec Jernej in njegova pravica», «Lepa naša domovina» in «Kaplan Martin Čedermac» sklepamo s tem delom niz radiofonskih ubeseđitev iz najnovejšega repertoarja «Beneškega gledališča», tega našega amaterskega odra, ki že vrsto let opravlja pomembno kulturno poslanstvo med našimi ljudmi pod Matajurjem. Režija Adrijan Rustja.

V torek, 20. decembra, ob 18. uri: odpustni greehi. Giovanni Boccaccio - Jože Rode «Spoved». Tretja igra iz dramske nanizanke «Odpustni greehi», ki v svojih devetih zaključenih zgodbah uveljavlja motiv ljubezni, kot so ga začutili in opisali različni pisatelji, ki so ustvarjali v časovnem razdobju 1700 let. To pot je dramaturg in urejevalec tega niza Jože Rode poiskal novo zgodbo pri Giovanni Boccacciu, pri tem mojstrskem avtorju vseh časov, ki prikazuje življenje svojega časa v vsej polnosti in resničnosti, z močno poudarjeno protiklerikalno ostjo in usmerjeno v tostranske slasti in užitke življenja. Prevod Niko Košir. Režija Boris Kobal. Produkcija «Radio Trst A».

V soboto, 24. decembra, ob 18. uri. Saša Martelanc «Mir se oznanja ljudem po širjavah». Igrani prispevek dramskega uredništva naše radijske postaje k božičnemu večeru. Podoživljanje raznih božičnih večerov skozi miselni sprehod človeka srednjih let... Produkcija «Radijski oder».

Od ponedeljka, 26. decembra, do petka, 6. januarja (ponedeljek, sredo, petek, ob 14.10): roman v nadaljevanjih (dramatiziran roman). Grazia Deledda «Golobje in jastrebi». Ponovitev popularnega dela italijanske pisateljice in nobelovke iz leta 1926, ki je v svojih novelah in romanih prikazala življenje ljudstva na Sardiniji. Poleg tega dela imamo v slovenščino prevedeni še dve: «Marianna Sirca» in «Sardinske novele». Prevod Joža Lovrenčič. Dramatizacija Matejka Maver. Režija Glavko Turk. Produkcija «Radijski oder - 1979».

V torek, 27. decembra, ob 18. uri: odprti dramski val. Primož Kozak «Dialogi». Eno temeljnih dramskih besedil pred dvema letoma umrlega slovenskega dramatika, ki je v vseh svojih delih filozofsko razčlenjeval revolucijske dogodke, družbene odnose in eksistencialistično samouresničevanje. Tudi «Dialogi» odlikuje spretna dramska gradnja besednih in miselnih spopadov nastopajočih junakov. Režija Borut Trekman. Skupna produkcija «Radio Trst A» in «RTV Ljubljana».

Na tržaški univerzi

Gledališki večer poezij T. S. Eliota

Gledališki večer v veliki dvorani tržaške univerze (predvčeršnjim) je bil obetaven. Recital poezij Thomasa S. Eliota v izvedbi gledališke zadrage «Teatro degli Incamminati», ki jo vodi Giovanni Testori, nas je zanimal tudi zato, ker je v njem nastopala, poleg Rema Varisca in Andree Soffiantinija, tudi Adriana Innocenti. Zbor je bil sestavljen iz manj znanih igralcev.

Najprej smo bili začudeni, saj se je v dvorani zbralo nekaj sto študentov (morda petsto, vendar je težko ocenjevati število ljudi), kar je po svoje do gošek. Študenti so se zbrali v spoštljivi tišini in zbranosti, ki je trajala ves recital. Prav pri stvari, to je recitalu, režiral ga je Emanuele Banterle, so se za nas stvari zatakile. Igralci so namreč k Eliotovim «Štirim slikam» pristopili v bistvu zelo ideološko. Bolje: na «ideološki» način je k tekstom pristopila Adriana Innocenti, ostali igralci so stopali na robu poezije nekako brez prave smeri.

Cemu ideološko? Adriana Innocenti

in režiser, sta se namreč odločila za Vzvišeno, za Luč in Razodetje. Eliotovo poezijo, njegove besede, njegove metafore, skratka celotno strukturo poezije, sta usmerila v tisto jasno Luč in Razodetje, ki zatemni to, kar je v poeziji odprtega, skrivnostnega, dvojnega, oziroma večstranskega in večplastnega. Spoštljiva tišina poslušalcev je spremljala glas igralcev, ki je večkrat drsel mimo poezije, ali bolje podajal poezijo kot evangelijsko razodetje.

Elliot je bil sicer katoliški pisec, vendar je bilo njegovo pesniško «razodetje» mnogo kompleksnejše od ene same Resnice. (am)

Prispevajte za

Dijaško matico

«LINEA» ... LODEN

Originalen loden je topel, mehke, lahek, praktičen, nepremočljiv in zelo trpežen. Od nekdanj nepogrešljiv kos garderobe za vse. Najkvalitetnejši loden domače in tuje proizvodnje, bogato izbiri najrazličnejših modelov in barv vam nudi trgovina «LINEA», Ul. Carducchi 4, Trst.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Halo, Raffaella?
- 13.30 Dnevnik
- 14.00 Halo, Raffaella?
- 14.05 Po poteh Kalifornije - TV film
- 15.00 Aktualnosti Dnevnik 1
- 15.30 Šola in vzgoja: Življenje živali
- 16.00 Marco - risanka
- 16.50 Danes v parlamentu
- 17.00 Dnevnik 1 - Vesti
- 17.05 XXXVI Zecchino d'oro
- 18.30 Taxi - TV film
- 19.00 Italia sera - dogodki in osebnosti
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Quiz - oddaja z Loretto Goggi
- 21.45 Quel pomeriggio di un giorno da cani - 1. del filma. Igrajo Al Pacino, John Cazale in Charles Durning
- 22.25 Dnevnik
- 22.40 Quel pomeriggio di un giorno da cani - 2. del filma
- 23.55 Dnevnik 1 - Vesti

Drugi kanal

- 12.00 Oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.30 Capitol - TV nadaljevanka
- 14.15 Tandem
- 14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti

14.35 do 16.30 Tandem

- 16.30 Šola in vzgoja: Butterflies - 6. epizoda
- 17.00 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Knjižne, gledališke, modne in druge novosti
- 18.35 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.45 Inšpektor Derrick - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 8 1/2 - film, 1. del
- Režija F. Fellini, igrajo M. Mastroianni, A. Aimée in C. Cardinale
- 21.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 21.55 8 1/2 - film, 2. del
- 23.05 Pogovor o filmu
- 23.55 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.30 Šola in vzgoja: Laserski žarek
- 16.30 - 18.25 Antologija fašizma v slikah
- 18.25 L'orecchio
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Dolce Roma - 2. del
- 20.05 Kinoteka: Arheologija
- 20.30 «Io sottoscritto Giuseppe Donati all'Alta Corte di Giustizia».
- 21.55 Dnevnik 3
- 22.25 Film tedna: Giudicatore voi

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičica; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. uri; Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih, Pavle Zidar: «Oče naš»; 14.30 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsakogar; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: dijaki klavirskih razredov na šoli Glasbene matice v Trstu in podružnici v Devinu; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Imena naših glasov; 18.30 Nabozna glasba.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Danes na valu Radia Koper; Glasba, zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Glasbene šole; 14.20 Primorski in zamejski zbori; 14.35 Od-

V dnevnoinformativnih oddajah bomo največ pozornosti namenili predstavitvi socialnega predloga o globalni zaščiti Slovencev v Rimu. Poročali bomo o zasedanju jugoslovansko-italijanskih gospodarskih zbornic v Trstu. V Primorskem dnevniku pa bomo še govorili o otvoritvi popravilnice kontejnerjev v Kopru, proslavi v Tomosu in poimenovanju Telo vadvniškega trga v Kopru po prof. Petru Martinu. Le-temu bo posvečena današnja zanimivost. Ob 17.30 pa boste lahko prisluhnili pogovoru, v katerem pa bomo govorili o izolski knjižnici.

daja brez naslova; 15.30 Jeklotehna; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o...

RADIO KOPER

(Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, Poročila; 7.15, 12.30, 14.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasbeno prebujanje, Koledarček in Pesem tedna; 7.00 Horoskop; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Luciano dopisniki; 10.35 Vrtljak motivov; 11.00 Svet mladini; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Pike na i; 12.50 Danes govorimo o...; 14.00 Pesem tedna; 15.00 Oddaja o kulturi in umetnosti; 16.15 Poje in igra skupina La vera Romagna; 18.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena matineja; 9.00 Glasbeno-govorni program; 11.10 Radijska nadaljevanka; 11.32 Radijska priredba; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.30 Poštna kočija; 13.36 Master - glasba dan za dnem; 14.30 Šolska vzgoja; 15.03 Tedenska oddaja o pravilih in dolžnostih; 16.00 Popoldanski spored; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Današnji dirigenti: Francesco Crisafulli; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Audiobox Lucus; 20.00 Radijska priredba; 20.30 Zlata leta ameriške glasbe; 21.03 Simfonična sezona 1983-84; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek programov.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 15.00, Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13. ure; Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 «Jesenski ognji»; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi (prenaša tudi II. in III. program); 16.30 Zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.00 Pojemo in godemo; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...; «Uglasbene pesmi Toneta Seliskarja»; 20.00 Zakaj imamo radi?...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Poročila - Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov.

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan, Italija - oddajo vodi Aba Cercato
- 9.00 Una vita da vivere
- 10.00 Rubrike
- 10.30 Alice - TV film
- 11.00 Rubrike
- 12.00 Help - glasbena igra
- 12.30 Bis - nagradno tekmovanje
- 13.00 Il pranzo è servito - nagradno tekmovanje s Corradom
- 13.30 Sentieri - TV roman
- 14.30 General Hospital - TV film
- 15.30 Una vita da vivere - TV roman
- 16.50 Hazzard - TV film
- 18.00 Moj prijatelj Arnold - TV film
- 18.15 Popcorn - glasbena oddaja
- 18.50 Zig, zag - kviz oddaja
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Oddaja, ki jo vodi Corrado
- 22.25 Poje Julio Iglesias
- 23.25 Addio Jeff! - film

RETEQUATTRO

- 8.30 Ciao, ciao
- 9.30 Mammy fa per tre - TV film
- 10.00 Mi benedica padre - TV film
- 10.20 Sorelle in armi - film
- 11.50 Quella casa nella prateria, TV film
- 12.50 Vicini troppo vicini - TV film
- 13.20 Padroncina Flo - novela
- 14.00 Agua viva - novela
- 14.50 Ritrovarsi - film
- 16.20 Ciao, ciao
- 17.20 Il magico mondo di Gigi - risanka
- 17.50 CHIPS - TV film
- 18.50 Marron glacé - novela
- 19.30 M'ama non m'ama
- 20.30 Dynasty - TV film
- 21.30 Lisbon - film
- 24.00 Le tre notti di Eva - film

ITALIA 1

- 8.30 Risanke
- 8.50 Cara, cara - TV novela
- 9.35 Febbre d'amore - TV roman
- 10.20 Presentimento - film
- 12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
- 12.30 Vita da strega - TV film
- 13.00 Bim, bum, bam
- 14.00 Cara, cara - TV noveja
- 14.45 Febbre d'amore - TV roman
- 15.30 Aspettando il domani, TV roman
- 16.05 Bim, bum, bam

- 17.50 La casa nella prateria - TV film
- 18.50 Il principe delle stelle - TV film
- 20.00 I Puffi - risanke
- 20.30 MASH - TV film
- 22.30 Ric e Gian Folies - varietejski program
- 24.00 Camorra - film

TELEPADOVA

- 8.30 Film
- 10.00 Telefilm
- 10.30 Laura - TV film
- 11.15 Cuore selvaggio - TV film
- 12.00 Agente Peper - TV film
- 13.00 Risanke
- 14.00 Laura - TV film
- 15.00 Cuore selvaggio - TV film
- 16.00 Toma - TV film
- 17.00 Risanke
- 19.30 L'incredibile Hulk - TV film
- 20.30 La battaglia dei giganti - film
- 20.30 Toma - TV film
- 24.00 Film

TRIVENETA

- 10.00 Monitor
- 12.30 Horoskop
- 12.40 Salut Champion - TV film
- 13.30 Pepito - risanka
- 14.00 TV film
- 14.30 Pogovor o ribolovu
- 16.30 Film za otroke
- 18.00 Vse o motorjih
- 19.00 Cowboy in Africa - TV film
- 20.00 Film
- 20.30 Tatort - film
- 22.00 Q. P. Coupons
- 01.10 Film

TELEFRIULI

- 11.45 Nagradno tekmovanje
- 12.00 Insieme
- 12.45 Dnevnik
- 13.00 Lassie - TV film
- 13.30 Anche i ricchi piangono - TV film
- 14.00 Alta marea - TV film
- 16.35 Spaziotto
- 18.55 Lassie - TV film
- 19.25 Horoskop
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Anche i ricchi piangono - TV film
- 20.30 La donna venduta - film
- 22.15 Il virginiano - nadaljevanka
- 23.30 Abat-Jour
- 23.34 Sapore di donna - film

LINEA

V nedeljo volitve na srednjih šolah na osnovnih pa so že znani rezultati

Obnavljajo se razredni sveti

V nedeljo in ponedeljek bodo tudi na slovenskih srednjih šolah v Gorici, podobno kot v vseh drugih v Italiji, volitve v razredne in zavodne svete. Volišča bodo odprta v nedeljo od 9. in 12. ure, v ponedeljek pa od ure začetka pouka do zaključka. Tako bodo v nedeljo lahko prišli na volišča starši, v ponedeljek pa profesorji in dijaki. Ponekod bodo poleg članov razrednih svetov volili tudi nekatere odpadke članov zavodnih svetov, tako starše kot dijake in profesorje. Na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Ulici Alviano bodo volili po štiri starše v vsak razredni svet, poleg teh so v tem vsi profesorji, ki poučujejo v tem razredu. Na višjih srednjih šolah (licej Primož Trubar, učiteljske Simon Gregorčič, trgovski tehnični zavod Žiga Zois, vsi v Ulici Alviano ter trgovski strokovni zavod Ivan Cankar v Ulici Rismondo) pa bodo v vsak razredni svet izvolili po tri starše in tri dijake ter vse profesorje.

V nedeljo pa so bile volitve v medrazredne svete na slovenskih osnovnih šolah. Posredujejo našim bralcem podatke o izidu volitev.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V GORICI

Gorica, šola O. Župančič v Ul. Bro-

je: Marija Nives Leopoli Černic, Gabrijela Komavli Musina, Marija Klanjšček Rutar, Dragica Curto Bi-težnik, Adrijan Koršič Velenik.

Gorica, šola F. Bevk v Ul. V. Veneto: Majda Makuc Mozetič, Paolo Marega, Alfred Vetrh, Elvira Tomsic Mucci, Emil Devetak.

Pevma, šola J. Abram: Neda Dornik, Biserka Sfiligoi Cijan, Amalija Čuk Bednarik, Milojka Simčič Fiegl. Štandrez, šola F. Erjavec: Jordan Mucci, Giuliana Frandoli Gulin, Viktor Volk, Marko Braini, Klavdija Suligoi Brescia.

Števerjan, šola A. Gradnik: Darko Mikluš, Roman Di Battista, Helena Di Battista Knez, Ivan Mikluš, Ana Bellomi Koren; Ivan Humar, Milan Devetak, Mirjam Hlede Dorni, Ada Parsi Graunar, Rudolf Koršič.

Podgora: Klavdija Braini Pahor in Alma Kravos Barut.

Plešivo: Oskar Zornotti in Renato Munut.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOBERDOBU:

Doberdob, šola P. Voranc: Janko Gergolet, Mario Gergolet, Nika Orel, Klavdija Sulic, Danjela Ferfolja.

Sovodnje, šola P. Butkovič: Patrizia Batistič, Dolores Peteani, Dragi-

ca Tomsic, Cecilija Terbača, Gabrijela Marušič.

Jamlje, šola I. Gruđen - Dol: Darrio Legiša, Kristina Trobec; Edvard Pahor, Ana Auber.

Rupa, šola I. Pregelj: Marija Žgavec, Valentin Devetak, Albino Covi, Nerina Uljan.

Ronke: Dolores Devetak, Lilijana Visintin, Alfredo Bosch.

Vrh: Benjamin Černic, Edi Pellegrin.

Tečaj zdravstvene vzgoje

V sredo se je v pokrajinski sejni dvorani pričel tečaj zdravstvene vzgoje za odrasle, ki ga prireja pokrajinska uprava. Primarij oddelka za oživljanje in anestezijo v splošni bolnišnici, dr. Busato je govoril o skrbi neozdravljivih bolnikov. Tečaj se bo nadaljeval v sredo, 30. t.m., ko bo primarij pediatričnega oddelka prof. Ferrari govoril o otroških boleznih in nujnih posegih v teh primerih. Srečanje, ki se ga bo udeležil tudi koordinator tečaja, prof. Cominardi, se bo pričelo ob 18. uri.

PARTIZANSKI ZBOR DREVI V KULTURNEM DOMU

V Kulturnem domu v Gorici bo danes zvečer ob 21. uri nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, ki ga vodi Oskar Kljuder. Zbor, ki ga vidimo na naši sliki, bo drevi nastopil s čisto novim programom.

Na nocojšnji prireditvi, ki sodi v okvir počastitve druge obletnice delovanja v Kulturnem domu in proslav 40-letnice splošne vstaje primorskega ljudstva proti fašizmu in Goriške fronte, bo imel slavnostni govor predsednik TO SKGZ za Goriško dr. Mirko Primožič.

Prireditve se bodo nadaljevale jutri

s športno revijo, v nedeljo s podeljevanjem priznanj aktivistom narodnoosvobodilnega gibanja, v torek z mladinsko predstavo.

Danes, v petek, 25. novembra, goduje naša draga

TINA GABROVEC

jutri pa bo slavila 84. rojstni dan. Še mnogo let življenja, veselja, zdravja in zadovoljstva ji želi Gina z družino in vsi, ki jo imajo radi.

Orisali so mu našo problematiko

Obisk zastopstva TO SKGZ pri prefektu dr. Siclariju

Zastopstvo teritorialnega odbora SKGZ za Goriško, ki ga je vodil predsednik dr. Primožič, je obiskalo goriškega prefekta dr. Siclarija. Obrazložili so mu položaj naše manjšine na Goriškem ter mu tudi izrazili željo, da bi bil zaščitni zakon odobren v rimskem parlamentu po hitrem postopku. Izrazili so mu tudi zaskrbljenost zaradi fašistične agitacije na nekaterih višjih srednjih šolah v Trstu in izrazili željo, da ne bi prišlo do podobnih dogodkov tudi v Gorici, saj so dogodki na tržaških italijanskih šolah izredno naperjeni proti Slovencem. Orisali so mu tudi položaj slovenskih šolskih stavb v mestu in dejali, da je zaskrbljujoče dejstvo, da grozi izgon iz poslopja v Ulici Alviano, ne da bi bilo prej poskrbljeno z drugimi prostori. Govor je bil tudi o potrebi, da bi javne uprave lahko nemoteno uporabljale slovenski jezik. Prefekt dr. Siclari je s pozornostjo vzel na znanje kar so mu povedali zastopniki SKGZ in obljubil svoje zanimanje, da se ti problemi ugodno rešijo.

Zavarujte vodne števce

Ravnateljstvo vzhodnofurlanskega vodovoda opozarja uporabnike da v

zimskem času zavarujejo vodne števce. Še posebej opozarjajo na to obveznost gradbena podjetja, ki imajo vodne števce na gradbiščih.

Srečanje krajevnih javnih podjetij

Na sedežu deželnega CISEL, odbora podjetij, ki upravljajo javne storitve krajevnih uprav, so se seseli predstavniki sorodnih odborov dežel severne Italije. Razpravljali so o vlogi deželnih odborov CISEL in o povezavi s teritorijem ter kako bi ti odbori postali, zlasti na področju energije in prevoza, glavno sredstvo za teritorialno načrtovanje, ki je v pristojnosti dežle. Sploh so veliko pozornost posvetili vprašanju teritorija, tako z organizacijsko - upravne kot funkcionalne plati.

Predstavniki CISEL, z vsedržavnim podpredsednikom Gian Ezio Dolfini-jem in koordinatorjem deželnih odborov Marinom Marinom, so se srečali z goriškim županom Scaranom in podpredsednikom pokrajinske uprave Fabrom. Pogovarjali so se o zboljšanju storitev občinskih in pokrajinskih podjetij ter o povečanju sodelovanja s krajevnimi upravami.

V Novi Gorici sprejem v čast Branka Marušiča

Predsednik občinske skupščine v Novi Gorici Zorko Debeljak je v četrtek dopoldne priredil sprejem za ravnatelja Goriškega muzeja. Skupaj s predstavnikmi izvršnega sveta občine in družbenopolitičnimi ter kulturnimi delavci mu je čestital k priznanjem, ki jih je Branko Marušič nedavno prejel.

Letos je bil namreč odlikovan z Valvazorjevo nagrado, ki je najvišje in največje priznanje za dosežke v muzeologiji. Branko Marušič pa je prejel tudi plaketo Zveze muzejskih društev Jugoslavije.

V priložnostnem nagovoru je župan Debeljak poudaril Marušičeve zasluge za razvoj Goriškega muzeja v gradu Kromberk, ki je sedaj eden izmed najširše zasnovanih in najrazvitejših pokrajinskih muzejev v Sloveniji. Naglasil je tudi njegovo publicistično delovanje, saj je Branko Marušič, ki že 18 let vodi muzej, objavil nad 700 različnih strokovnih člankov in razprav o temah, ki izhajajo iz naših zgodovinskih dejstev. Sedaj si Goriški muzej, po svojih najboljših močeh, prizadeva postaviti v Novi Gorici pokrajinski muzej revolucije, ki bo še en dokaz obstoja, boja in poguma primorskega ljudstva za lasten narodnostni obstoj in svobodo.

Ravnatelj Marušič se je zahvalil za priznanja in sprejem in poudaril, da je »muzejstvo dolgotrajen proces, da moraš v njem dozorevati in dolgo časa usposabljanje, preden lahko začne uspešno delati«. Dodal je, da je delo Goriškega muzeja sad skupnih naporov muzejskih delavcev in tudi pomo-

či družbenopolitičnih organizacij, ki jo je bil muzej zmerom deležen.

Našemu vsemu sodelavcu Branku Marušiču iz srca čestitamo tudi v uradništvu in upravi Primorskega dnevnika.

Stoti rib na suhem ob Soči

Prebivalci Šempetra ob Soči so bili včeraj zjutraj sila zadovoljni. V Soči, ki teče blizu njihove vasi se je zaradi pomanjkanja dežja gladina vode precej znižala in kar na lepem je nekdo opazil tisoče in tisoče sladkovodnih rib, ki so se zvijale na suhem prostoru. Vaščani so pohiteli na breg Soče in z vsemi mogočimi posodami in vozili pobrali ter odnesli domov zelo veliko rib, tudi neobičajnih velikosti. Pravijo, da so na tak način ulovili nekaj stotov rib.

Čiščenje gozda na Šanci

Na Šanci nad Pevmo že nekaj tednov skupina delavcev čisti tamkajšnji gozd, ki je last deželnega podjetja za gozdarstvo. Gre za nekdanje posestvo Ente Tre Venezie, ki ga je prevzela deželna uprava. Delavci pravijo da bodo gozd čistili še nekaj mesecev.

Stekla lisica v Ronkah

V Selcah, v ronški občini, se je pred nekaj dnevi na dvorišču neke hiše v Ulici Fornace prikazala lisica. Gospodarjev sosed, ki je lovec, jo je takoj ustrelil. Ustreljeno lisico so potem izročili pokrajinskemu živinozdravniku, ta pa jo je poslal v posebni laboratorij v Padovo. Tam so ugotovili, da je bila stekla. Spet je torej prišlo, po daljšem presledku, do takega primera na Goriškem. Ronški župan je včeraj zjutraj, takoj ko je izvedel za vest, odredil, da morajo biti vsi psi priklenjeni, in da morajo biti, če jih lastniki peljejo na sprehod, zvezani na vrvi ter imeti nagobčnik.

Razstave

Razstava del akademskega kiparja Janeza Pirnata v Kulturnem domu je odprta do 8. decembra ob delavnikih od 17. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 13. ure.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za smučarski tečaj, ki naj bi bil, če bodo snežne razmere to dopuščale, 4., 8., 11. in 18. decembra. Prvi avtobus je napolnjen, sedaj vpisujejo tečajnike in smučarje za drugi avtobus. Vpisujejo na sedežu v Ulici Malta 2.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 «Staying alive». VITTORIA 17.00—22.00 «Sex notti di fuoco per mogli in calore». Prepovedano mladini pod 18. letom. CORSO 17.30—22.00 «Zelig». Woody Allen in Mia Farrow.

Tržič

PRINCIPE 18.00—22.00 «48 ore». EXCELSIOR 18.00—22.00 «Al bar dello sport».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 «Puščavski lev». Ameriški film. 21.30 «Agent št. 1 ljubi in ubija». Jug. film. SVOBODA 18.00 «Splav meduze». Jug. film. 20.30 «Ljubimec lady Chatterley». Francoski film. DESKLE 19.30 «Kje se bomo ljubili». Nemški film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Sant'Antonio v Ul. Romana, tel. 40497.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Lekarna Tavasani, Korzo Italia 10 - telefon 845-76.

POGREBI

Ob 9.30 Carmela Moderz vd. Zaramella iz doma za ostarele v Ul. della Bona na glavno pokopališče; ob 11. Bona na glavno pokopališče; ob 11.30 Martina Pavesi na glavnem pokopališču; ob 12.30 Gabriella Brilli vd. Ferfolja iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Štandrežu.

Letos že v drugo

Razstava penečih se vin v enoteki v Gradišču

V deželni enoteki La Serenissima v Gradišču ob Soči bodo prihodnje soboto, 3. decembra, odprli drugo razstavo penečih se vin pridelanih v naši deželi. Ta razstava je v nekako dopolnilo bolj znanemu Gran Premio Noè, na katerem se razstavljajo vina naše dežele. Ker pa je vedno več vinogradnikov, ki pripravljajo tudi peneča se vina, ki gredo dobro v promet, so že lani v Gradišču ob Soči pripravili prvo tovrstno razstavo, ki je dosegla velik uspeh.

Letos se je na razstavo prijavilo 23 posestev z 42 penečimi s vin. Razstava bo odprta do 11. decembra. Kom-

sije, ki jim je bil na čelu enot. Marcellino Pilon, so že ocenile peneča se vina. Sedaj bodo na razstavi tudi gostje lahko dajali svojo oceno. Ob priliki razstave bodo prodajali tudi gubance iz Benečije; priredili bodo večer koktajlov s penečimi se vini; poseben večer bodo posvetili gubancem. V okviru razstave penečih se vin bosta tudi razstavi keramičnih izdelkov Annamari Ricci in študij o zlatarski umetnosti Claudia Pregija.

Na razstavo penečih se vin so bila sprejeta vina posestev Cardinal iz Gradišča, Bruner iz Chioprisa, Sant' Elena iz Gradišča, Cantina sociale iz Casarse, Ivo Fornasiero iz Moša, Villa Frattina iz Ghirana di Prata, Fornaci di Manzano, Fabio Berin iz Moša, Pieve Isonzo iz Villanova di Fara, Bandut dei Dottori Colutto iz Manzana, Duchi Badoglio Rota iz Codroipo, Molino delle streghe iz Codroipo, Livon Dorino iz S. Giovannina al Natissone, Vinicola udinese iz Vidma, Pighin iz Risana, Vinicola D'Attimis Maniago iz Buttria, Angelo Pittau iz Montereale Valcellina, zadružne kleti iz Krmina, Valle iz Buttria, Livia Felluga iz Bračana, Viticoltori del Collio iz Števerjana in Collavini iz Rožaca.

Obsodba na preturi

Ušla je družbi mamilašev ne pa kvestorjevi prepovedi

Čeprav italijanski zakon predvideva kot kaznivo dejanje pragažo, ne pa uživanje mamil, se vseeno lahko zgodi osebi, ki samo uživa mamilo, da se znajde pred sodnikom. Ko pa se ji to zgodi, potem ko že dolgo časa ne uživa več mamil, postane vsa zadeva nekoliko paradoksalna.

Tako so včeraj na goriški preturi obsodili na 500 tisoč lir globe 20-letno Nadio Mario Martin iz Milana. Pred dvema letoma je dekle zahajalo v krog madih, ki so se zbirali okrog ljudskega vrta in med katerimi so bila precej razširjena tudi težja mamila. Kvestor jo je zato oddaljal iz našega mesta in ji prepovedal povratek v Gorico za dobo treh let. Martinova je po tem dogodku zapustila prejšnjo družbo, dala, kot se temu pravi, glavo na mesto in dosegla tudi diplomu turističnega operaterja.

Letos poleti je s prijateljem prišla na izlet v Gorico, toda med najkjučnim pregledom so policijski agenti opazili, da je proti njej še vedno veljaven kvestorjev odlok. Prijavili so jo pretorju, ki je pri odločbi sicer upošteval, da je dekle zapustilo svet mamil, ni pa mogel mimo zakona, ki veleva, da mora biti vsaka kršitev ukazov policijskih organov

kaznovana. Tudi če so medtem ti ukazi postali nepotrebni!

Zobotehnik brez dovoljenja

Na tržiškem sodišču so včeraj zjutraj obsodili na plačilo 1 milijona 125 tisoč lir globe 42-letnega Giovannija Prestainija, ki je v ambulanti v Ulici Terenziana 53 opravljal nedovoljen poklic zobotehnika, ne da bi za to imel potrebne kvalifikacije in dovoljenja.

Koncert Tria Slamitz v Gradišču ob Soči

V galeriji Spazzapan v Gradišču ob Soči je bil prejšnji večer koncert tria Slamitz, v katerem nastopajo flavtistki Federica Lotti in Luisa Sello ter violončelist Iztok Kodrič. Publika, ki je sicer bila maloštevilna, je izvajalce nagradila z aplavzi.

SKD HRAST DOBERDOB

vabi na

KONCERT

zboru planincev Brigata alpina Julijt danes ob 20. uri v župnijsko dvorano v Doberdob.

Vodi Hilarij Lavrenčič. Sodeluje tudi Dekliški zbor iz Doberdoba pod vodstvom Lucije Lavrenčič

Vprašanje demografskega padca Z DEŽJA POD KAP

Po predvidevanjih bo v sedmih občinah vzhodne Beneške Slovenije do leta 1991 padlo število prebivalcev za drugih 1205 oseb, torej za 14,7 odstotka v primerjavi s podatki zadnjega popisa iz leta 1981.

Objavljamo razpredelnico iz katere izhaja vsa kruta stvarnost podatkov in odstotkov občine Dreka (—40 odst.), Srednje (—23%), Podbošec (—22%) in izven Nadiških dolin, a vedno na strnjem slovenskem jezikovnem ozemlju, Tipane (—39%).

Drugi del razpredelnice se nanaša na prebivalstvo od 5. do 19. leta, torej na mladino: Nadiške doline —30% (Dreka —59%; Srednje —57%; Tipana —56%; Rezija —33%) in to po desetletjih demografske izkrvavitve!

Zmanjšanje števila mladih je skoraj še tolikšno kot pri ostalem prebivalstvu.

Gre seveda za projekcije, ki pa postavljajo v jasno luč, kako se utrjuje nič dobro obetajoča perspektiva, ki nam jo ponujajo kot »rešitev« slovenskega problema; gre za izbris in u-

sahnitev manjšine. Vir teh podatkov, je posebna študija, ki jo je izdelala videmska pokrajinska uprava. Zgoraj navedeni podatki so bili povzeti iz knjige »Program za ažuriranje razvojnega načrta 1984-1986« in potrjujejo predvidevanja, ki jih vsebuje raziskava dr. R. Rutarja, predstavljena pred nekaj leti v Vili Manin pri Passarianu. Morda bo kdo rekel, da gre le za teoretični predvidevanja ki, kot se dogaja, lahko v marsičem zgrešijo.

Pri nas pa se resnica izkaže vedno slabša od predvidevanj. Omenjeni podatki nam torej dajejo misliti. Dilema je očitna: ali se uresničeni odločen preobrat na gospodarskem področju ali pa ne bomo mogli ničesar ukreniti.

Tu ne moremo mimo tega, da bi ne potrdili naših razlogov: Italija si je s svojo ustavo prevzela nalogo, da bo zaščitila s posebnimi normami manjšine, med katere spada tudi slovenska. Predvsem se spomnimo, da imamo danes na vrhu države in na odločilnih mestih raznih ustanov predstavnike, ki so prežeti s socialističnimi in demokratičnimi idejami, ne da bi pozabili seveda na naše odgovornosti in dolžnosti.

Kot začetek, naj se spremenijo izbiro o izkoriščanju deželne zakon 546 (ali naj bo 828) in naj se pospeši gospodarski preporod gorskih predelov, kakor so naši.

Ob tem bo kdo gotovo vzkliknil: to je pametno, treba je rešiti ekonomske probleme in prenehati govoriti o jeziku in kulturi. To je zgrešeno: naš problem je treba obravnavati v svoji celoti, ker je politični problem in kot takega ga je treba rešiti.

PAVEL PETRICIG

Projekcije splošnega demografskega padca do leta 1991

Občine	1981	1991	razlika	odstotek
Dreka	397	238	-159	-40,05%
Grmek	801	649	-152	-18,98%
Podbošec	1.905	1.472	-433	-22,73%
Sv. Lenart	1.223	1.135	-88	-7,20%
Špeter Slovenov	2.056	1.956	-100	-4,86%
Sovodnje	1.039	910	-129	-12,42%
Srednje	777	596	-181	-23,29%
Bardo	936	940	+ 4	+ 0,43%
Tipana	1.009	608	-401	-39,74%
Rezija	1.543	1.394	-149	-9,66%

Projekcije o demografskem padcu do 1991. leta med mladimi od 5. do 19. leta

Občine	1981	1991	razlika	odstotek
Dreka	37	15	-22	-59,45%
Grmek	119	78	-41	-34,45%
Podbošec	282	162	-120	-42,55%
Sv. Lenart	223	183	-40	-17,93%
Špeter Slovenov	351	267	-84	-23,93%
Sovodnje	161	145	-16	-9,93%
Srednje	109	46	-63	-57,79%
Bardo	121	124	+ 3	+ 2,47%
Tipana	129	58	-71	-55,03%
Rezija	275	182	-93	-33,81%

(Podatki iz študije videmske pokrajinske uprave — Načrt za ažuriranje deželnega razvojnega načrta 1984-1986)

CELODNEVNI POUK V ŠOLI V NJIVICI

Problemi in težave celodnevne pouka v šoli v Njivici, v občini Bardo, njena vloga na teritoriju, pomen eksperimentalnega pouka in načrtovanja, ki morata dopolniti tradicionalne šolske programe, taka in podobna vprašanja so bila predmet razprave na sestanku, ki je bil nedavno na občini v Bardu in katerega so se udeležili poleg učiteljev, ravnatelja in predstavnikov staršev tudi župan Bardo Giorgio Pinosa, predsednik gorske skupnosti Terskih dolin Sergio Sinico ter občinska svetovalec Franco Negro in Viljem Černo.

Šola s celodnevni poukom v Njivici, ki je začela delovati 1976. leta in jo danes obiskuje preko 30 otrok, je nastala kot odgovor na potrebo prebivalstva, da se ovrednotijo kulturne in zgodovinske značilnosti tega področja in se oživi znanje narečja. Ta šola ni torej, so poudarili na sestanku, podporniška in varstvena ustanova, pač pa družbena storitev, ki mora prispevati k razvoju in kulturni rasti celotne skupnosti.

Zato so letos priradili poleg drugih dejavnosti tudi likovni pouk, tečaj zborovskega petja, dramatizacije in razne gledališke dejavnosti. Vse pobude pa omogoča s svojo finančno podporo gorska skupnost Terskih dolin.

Izrednega pomena, so poudarili na sestanku, je, da ni šola izolirana, pač pa vključena v živo tkivo skupnosti in s tega vidika je pomembno ovrednotenje narečja tudi kot spoštovanje kulturne identitete otrok. Župan Pinosa je med drugim dejal, da predstavlja narečje veliko bogastvo, ki ga je treba varovati. Narečje ne sme izumreti, je nadaljeval, in zato se morajo zavzemati tudi šola in pedagoški delavci.

MOŽNOSTI ZA RAZVOJ TURIZMA NA MATAJURJU

O težavah in možnostih turističnega ovrednotenja in razvoja Matajurja ter o potrebi po finančni podpori deželne uprave je pred kratkim tekle razprava v Vidmu na srečanju med deželnim odborom za turizem Brancatijem in delegacijo gorske skupnosti Nadiških dolin, ki so jo sestavljali predsednik Giuseppe Chiuch, župan občine Sovodnje Paolo Cudrig, predsednik Turistične ustanove za Cedad in Nadiške doline Pausa ter nekateri tehniki. Prisoten je bil tudi deželni odbornik za popotresno obnovo Romano Specogna.

Najprej so predstavniki gorske skupnosti poudarili dejstvo, da je Matajur že več kot 10 let vključen v na-

črt turističnega razvoja dežele, zanimanje za razvoj tega območja, ki so ga izrazili tudi predstavniki tolminske občine in pomen turističnega ovrednotenja Matajurja za gospodarski razvoj celotnega območja. V tej perspektivi, je gorska skupnost tudi kupila žičnice, ki jih sedaj upravlja lokalna zadruga. Kljub vsem prizadevanjem in obljubam, pa je bilo na tem področju premalo storjenega, so zaključili predstavniki gorske skupnosti. Sklenil je srečanje s svojim posegom odbornik Brancati, ki je izrazil podporo načrtu turističnega razvoja Matajurja ter se obvezal, da bo posegel pri vseh pristojnih organih za zagotovitev finančne podpore

Nova gasilska služba v Terskih dolinah

Ovrednotenje in zaščita teritorija še zlasti v gorskih in hribovitih predelih, je vprašanje s katerim se mora sodobni človek vsak dan soočati. V tem pogledu je posebnega pomena zaščita gorskih predelov predvsem v poletnem času, ko je večja nevarnost da se vnamejo požari. Zato tudi nastajajo službe prostovoljnih gasilcev, ki delujejo v sklopu gorskih skupnosti.

V gorski skupnosti Terskih dolin so nedavno začeli reševati vprašanje z ustanovitvijo šest skupin prostovoljnih gasilcev, ki pokrivajo skoraj celotni teritorij, pred začetkom poletja pa bosta nastali še dve skupini. To pa je le prvi korak, trdijo na gorski skupnosti. Sedaj bodo namreč morali nuditi tej službi vsa potrebna sredstva ter poskrbeti za strokovno usposabljanje kadrov, ki bodo morali poseči v primeru požarov, predvsem pa jih preprečiti. Zato so tudi pred kratkim priredili obisk v deželno Tridintinsko - Južno Tirolsko, kjer deluje podobna služba že vrsto let na zelo visoki kvalitetni ravni.

Sestanek staršev z vodstvom glasbene šole v Petjagu

Še nerešena organizacijska vprašanja

V prostorih osnovne šole v Petjagu, v občini Špeter Slovenov, že 5 let deluje glasbena šola, ki jo prireja študijski center Nadiža v sodelovanju z Glasbeno matico iz Trsta.

Od prvih skromnih začetkov (leta 1978) se je šola iz leta v leto razvijala tako v vsebinskem smislu kot glede rasti števila udeležencev, in ima danes pomemben prostor v okviru kulturnih, vzgojnih in izobraževalnih pobud v Beneški Sloveniji. Letos sledi lekcijam splošne glasbene vzgoje in tečajem klavirja, kitare in harmonike približno 50 otrok in dijakov. Gre torej za določen uspeh, toda priraditelji se morajo soočiti z vrsto problemov zlasti tehničnega in organizacijskega značaja. Otroci namreč prihajajo iz več občin, iz krajev, ki so precej oddaljeni od šole in je zato treba poskrbeti za prevoze, poleg tega so otroci različnih starosti in se zanimajo za različne instrumente.

Da bi se dogovorili o vseh omenjenih vprašanjih in pregledali delovanje šole in njene načrte za tekoče leto, so se starši otrok pred nekaj dne-

vi — približno mesec dni po začetku glasbenega pouka — sestali z ravnateljem šole profesorjem Ninom Specogno.

V središču pozornosti je bilo seveda vprašanje kvalitete pouka, ki mora biti tako v zamisli priraditeljev, kot v željah staršev, na prvem mestu. Pri tem pa je odprto še marsikatero vprašanje, je dejal Specogna, ne le glede težav za pridobivanje strokovnega pedagoškega kadra, marveč tudi glede razpoložljivosti prostorov. Kljub temu da je zanimanje za glasbeno šolo iz leta v leto raslo, ni bilo mogoče rešiti vprašanja prostorske stiske. V tem pogledu pa so marsikak problem odpadel s skorajšnjo preselitvijo v nove prostore v Špetru Slovenov.

Starši, ki so se v lepem številu udeležili sestanka in poglobljeno razpravljali o vseh omenjenih vprašanjih, so se tudi obvezali, da bodo v bodoče še v večji meri sodelovali s šolo in tako prispevali k njenemu boljšemu delovanju in predvsem vsebinski in kvalitetni rasti.

Bruno Križman

Amerika, Amerika

XVII.

New York je pravo doživetje in nudi tudi bežnemu obiskovalcu marsikaj. Z Duškom imava malce različne interese in se nekajkrat ločiva, izkaže pa se, da, čeprav s spremenjenim programom, obiskuje iste stvari in pri Madison Square Gardenu celo trčiva drug ob drugega. V New Yorku!

Morda obiščem v enem samem dopoldnevu najbolj žalostne točke. Po ogledu Brooklynskega mostu zavijem v kitajsko četrt, ki je v nasprotju s tisto iz San Franciscu umazata, zapuščena, skratka neprivlačna. V bližini je tudi Little Italy, ki je tudi v slabem stanju. Po delu ulice so urejene stojnice za praznik San Gennaro, ki je tu nekaj patron vseh priseljencev, ki so večinoma iz južne Italije. Zaradi neugodne ure ni posebno živahno. Vprašam tu pa tam po italijansko in ugotovim, da znajo potomci priseljencev le nekaj priložnostnih besed. Kakih 50 let staro žensko vprašam, če je Italijanka.

«No! De Surriento sono.» (Ne, iz Sorrenta sem) «Private v New Yorku?»

«No, a Long Ajland!» (Ne, na Long Islandu). Pravilna izgovorjava se sicer glasi Ajland, ženska pa je iz Surrienta in izgovarja po svoje.

Naletim na starčka, ki varuje na pločniku postavljen oltar San Gennaru. Na vrvi, ki je nategnjena od enega do drugega konca, so s ščipalkami pripeti dolarji. Prijazno ga pozdravim in vprašam, za kaj gre.

«E che nun vedi? E' la festa de San Gennaro»

29.

(Ali ne vidiš? Praznik San Gennara je.), je bil zelo osoren odgovor in ko bi bil čuvaj mlajši, bi moral verjetno odgovarjati tudi za fotografijo in zanjo plačati dolarsko »odškodnino«.

Nekje v bližini je tudi Ulica Bowery, ki ni posebno vabljiva. Na vsak način se mi ne zdi nevarna. Na pločnikih in po stranskih ulicah opazim več razpadajočih hiš, požganih in celo brez notranjih struktur. Močno spominjajo na Rižarno. Na pločniku je vse več pijancev in potepuhov. Mnogi so prave človeške razvaline, ležijo na tleh in morda jih bo samo smrt ponesla iz tistega kraja. V resnici so nekateri primeri res brezupni. Ker razpečevalcev mamil ne srečujem, menim, da gre v glavnem za alkoholizem.

Pot nadaljujem do Washington Squara pred mestno univerzo. Trg odgovarja po velikosti Trgu Unità, ima pa urejen park. Na njem najdeš res marsikaj. Od učiteljice, ki je kratkohlachneke pripeljala na izlet in jih izven tesnobe šolskih zidov uči na travi, do mlade matere ali none, ki uživata ob pogledu na racanje malčka. Od pensionista, ki bere »Times«, do resnega intelektualca, ki brska po debeli knjigi. Od fantov, ki si podajajo jajčasto nogometno žogo, do kotička, kjer vneto igrajo šah.

Najbolj značilen pa je vendarle srednji del trga, kjer so zbrani posebeži tudi s krepko patološkimi značilnostmi in predvsem narkomani.

Mlad fant s popolnoma vijoličasto pobarvanimi lasmi in obrazom leži na tleh kot mrtev, postavno deklet s slušalkami, v katerih je vgrajen tudi registrator in s ščitniki na kolenih, uprizarja na kotalkah smešno predstavo, najstnik pa igra na kitaro in kmalu ugotoviš, da se mu v glavi ne vrti vse v najboljšem redu.

Okrogla arena je v celoti rezervirana za kadičce različnih mamil. Skupinice mladeničev in mladenk

si brezskrbno podajajo cigarete, razpečevalci pa se mirno gibljejo po parku in štirikrat naletim na nekoga, ki mi ponuja blaženost.

Greenwich village je del mesta, kjer se zbirajo umetniki ali tisti, ki se k njim prištevajo. »Crazy people« (prismojeni ljudje), mi pove nekdo. Tu in na nekaterih zapuščenih pomolih ob reki Hudson se zbirajo homoseksualci. Letak opozarja, da bo kmalu »Pohod na Washington«.

V Harlem si ne upam, nekaj pa verjetno tvegam v Central parku, kjer naletim na skupinico črncev in Portoričanov, ki brez dvoma nekaj kujejo.

Seveda se povzpnem na Empire State Building in na World Trade Center Two. S 86. nadstropja prvega občudujem res izredno sliko srednjega Manhattan s krasnim soncem na vrhu in z ulicami, ki so 300 metrov nižje že v temi. Na World Trade Center Two pridem z ekspresnim dvigalom v samih 55 sekundah. Prava generalka za izstrelitev. Sonce se spušča nad New Jerseyem. Ceste so že v temi, vrhovi stolpnice pa se še bleščijo v soncu, dokler ne nastopi mrak tudi na vrhu in New York s terase lahko ocenjuješ le na podlagi neskončnega morja luči.

Športna žilica me seveda vleče v Madison Square Garden, v slovito športno dvorano, na novo zgrajeno nad tremi podzemskimi nadstropji železniške postaje Pennsylvania station. Želim si, da bi vsaj pogledal v notranjost arene, iz programa priraditev pa spoznam, da je ta objekt izkoriščen za šport, koncerte, zborovanja in drugo vsak dan in včasih celo dvakrat dnevno. Vzdušje je torej skrajno delovno in sploh ne najdem nikogar, ki bi imel posluh za moje želje. Zvečer bo na sporedu »protijedrski koncert« z geslom »No Nukes!«. Nastopali bodo mnogi znani pevci in umetniki, med njimi tudi Jane Fonda.

Moški veleslalom za svetovno serijo v Bormiu

Zmagoslavje švicarskih smučarjev

Italijan Erlacher šesti, Jugoslovian Benedik sedmi

BORMIO — V odsotnosti bratov Mahre in Stenmarka se je včeraj švicarskim smučarjem v veleslalomu za svetovno serijo v Bormiu ponudila edinstvena priložnost za velik uspeh. In švicarji te priložnosti tudi niso zamudili, saj so osvojili vsa tri prva mesta.

Zmagal je namreč Max Julen, 21 let iz Zermatta, ki je v prejšnji sezoni osvojil kar pet drugih mest v slalomu za svetovni pokal, nikdar pa mu ni uspelo zasedeti najvišje stopnice. Na drugo mesto se je včeraj uvrstil Gaspoz, tretji pa je bil Zurbriggen.

Z včerajšnjo tekmo so tudi v ita-

lijanskem taboru dokaj zadovoljni. Robert Erlacher je namreč osvojil šesto mesto. V prvi deseterici pa sta še Alex Giorgi (8.) in Richard Pramotton (9.). Najboljši od Jugoslovianov je Grega Benedik, ki je osvojil sedmo mesto. Bojan Križaj pa se je moral tokrat zadovoljiti le s 13. mestom.

V Bormiu bo danes na sporedu moški slalom, v katerem imajo tako italijanski kot jugoslovanski smučarji priložnost, da se izkažejo.

VRSTNI RED

1. Max Julen (Švi.) 2'10"23 (1'03"34 + 1'06"89); 2. J. Gaspoz (Švi.) 2'10"27 (1'03"45 + 1'06"82); 3. Pirmin Zurbriggen (Švi.) 2'10"68 (1'03"40 + 1

min. 07"28); 4. Guido Hinterseer (Avstrija) 2'11"35; 5. Hubert Strolz (Av.) 2'11"47; 6. Robert Erlacher (It.) 2 min. 11"55; (1'03"67 + 1'07"88); 7. Grega Benedik (Jug.) 2'11"68 (1'04"21 + 1'07"47); 8. Alex Giorgi (It.) 2 min. 11"76 (1'04"19 + 1'07"53); 9. Richard Pramotton (It.) 2'11"77 (1 min. 04"24 + 1'07"53); 10. Gunther Mader (Av.) 2'11"81; 13. Bojan Križaj (Jugoslavija) 2'12"10 (1'04"38 + 1'07"72).

Na namiznoteniskem prvenstvu Švedske tudi Marina Cergol

Na mednarodnem namiznoteniskem prvenstvu Švedske, ki bo od 1. do 4. decembra v Göteborgu, bo za italijansko reprezentanco nastopila tudi članica Krasa Marina Cergol.

Italijanska reprezentanca bo nato, 6. decembra igrala tekmo za evropsko ligo proti Finski, od 9. do 11. pa bo v Helsinkih na sporedu mednarodno prvenstvo Finske.

Križani niso imeli sreče

Kriški nogometaši (na sliki: med tekmo s S. Canzianom) v nedeljo proti Ronchiju niso imeli sreče. V nedeljo pa jih čaka naporno gostovanje v Percotu

Madžar Ribli osvojil drugo partijo

LONDON — Vse kaže, da sta polfinalista za naslov šahovskega svetovnega prvaka, Sovjet Smislov in Madžar Ribli začela v velikem slogu in izredno živahno. Potem ko je v prvi partiji zmagal sovjetski veteran, pa je včeraj partijo dobil Madžar, in to po 42 potezah izredno agresivne igre. Stanje med Riblijem in Smislovom je torej izenačeno, 1:1.

Danes pa bosta svojo tretjo partijo igrala Korčoj in Kasparov. Kot je znano, po dveh partijah vodi Korčoj z 1,5:0,5.

V PRVENSTVU DEKLIC

Odbojkaricam Brega slovenski derbi

Breg — Kontovel 3:0 (15:3, 15:12, 15:4)

BREG: L. in E. Žerjal, Pertot, Malmenal, Tavčar, Možina in Komar.

KONTOVEL: Vascotto, Pertot, Ukmar, Kemperle, Stoka, Antoni, Perini in Marcuzzi.

V povratnem kolu prvenstva dekl�ic sta se v dolinski telovadnici pomerili šestereki Brega in Kontovela. Po pričakovanju je zmagala dolinska ekipa. Kontovelke so pokazale premalo, da bi lahko poskrbele za presenečenje. Brežanke so tako z osvojitvijo novih točk utrdile svoj položaj na vrhu lestvice. (Sab)

Friulexport — San Sergio 3:0 (15:0, 15:2, 15:3)

FRIULEXPOR: Venier, Ušaj, Pertot, Garbini, Umek, Ukmar, Foraus, Požar, Stoper in Žerjal.

Predzadnji nastop združene ekipe dekl�ic v svoji skupini je bil, kot vsi dosedanja, dokaj skromen test, čeprav so se nasprotnice tokrat zelo žilavo upirale in točke, ki so jih naša dekleta zbrale, so bile bolj sad uspešnih napadov, kot napak San Sergia, čeprav seveda tudi teh ni bilo malo. Kljub temu je tekma trajala le 34 minut.

● BOKSARJI KUBE se osvojili prvo mesto na svetovnem mladinskem prvenstvu v Santu Domingu. Kubanci so namreč osvojili kar 4 zlate, 3 srebrne in 3 bronaste kolajne. Druga je bila Dominikanska republika, tretje pa ZDA. Italija je osvojila 11. mesto.

Pred jutrišnjim kolom v promocijskem košarkarskem prvenstvu

Naše tri ekipe tokrat niso brez možnosti za uspeh

V promocijskem prvenstvu se stanje na razpredelnici ni bistveno spremenilo niti po šestem kolu. Barcolana je trdno zasidrana na prvem mestu lestvice, na drugem mestu pa so tri moštva: Libertas, Radiofrag Milje in Alabarda. Uvrstitev Libertasa je prav gotovo največje presenečenje, gre pa pojasniti, da je imelo tržaško moštvo doslej zelo ugoden spored.

Slovenska moštva niso bistveno napredovala, le Bor Radenska je slavil v slovenskem derbiju s Kontovelom. Leo Koren, dolgoletni Borov košarkar v vrstah mladinskih in nato članskega moštva, sedaj pa odbornik, trener in igralec pri obnovljenem košarkarskem odseku športnega društva Breg, je tokrat odgovarjal na naša vprašanja.

«Slediš poteku letošnjega promocijskega prvenstva?»

«Normalno! Po toliko letih igranja v tej ligi je to povsem naravno, saj

sem tu igral še v lanskem sezoni.»

«Po tvojem mnenju je letošnje prvenstvo kvalitetno boljše od lanskega?»

«Menim, da je približno na enakem nivoju.»

«Slovenska moštva doslej niso posebno zablestela. Kje tičijo po tvojem vzroku za tako poprečne dosežke naših vrst v tem prvenstvu?»

«Mislim, da je to predvsem posledica premajhne obnove in zamenjave generacij. V glavnem sestavljajo naša moštva vedno isti igralci, ki nastopajo v tej ligi že vrsto sezon. No, verjetno ne najdemo tolikšne motivacije in pravih stimulacij, ki bi jih verjetno imeli mlajši košarkarji, kajti s časom splahnita tudi volja do dela in zagrizenost.»

«Ob koncu pa še tvoja napoved sedmega kola...»

«V srečanju Bor Radenska - Lavoratori del Porto predvidevam lahko zmago borovcev. Kontovel je proti moštvu CUS rahlo favoriziran glede na to, da igra doma. Polet pa ima proti Stelli Azzurri petdeset odstotkov možnosti zmage.» (Cancia)

PRIJATELJSKA TEKMA

Corno Basket — Sokol 56:53 (37:29)

SOKOL: Andrej Pangos 3, Niko Pertot 4, Martin Ušaj 5, Igor Bogatec, Klanjšček, Gruden, Paolo Buršan 3, Devetak 5, Zbogar, Pahor 11, Sedmak 16.

V prijateljski tekmi so Sokolovi košarkarji tesno izgubili proti solidni ekipi Corno Basket. Ekipi sta si bili skozi vso tekmo povsem enakovredni. V Sokolovih vrstah sta se predvsem izkazala Sedmak in Andrej Pangos. (Pahor)

Disciplinski ukrepi proti Poletu

Glede na nedeljski izged na Opčinah med košarkarskim srečanjem promocijskega prvenstva Polet - Don Bosco je disciplinska komisija košarkarske zveze ukrepala naslednje: tekmo je dobil Don Bosco brez borbe (Poletu pa ne bodo odvzeli točke na lestvici); Polet je dobil prepoved igranja na svojem igrišču za dve koli (jutri bo domačo tekmo proti Stelli Azzurri igral v telovadnici v Ul. della Valle s pričetkom ob 20. uri); prejel je globo v znesku 50.000 lir; Poletov košarkar Pavel Ferluga pa je izključen za eno kolo.

Namizni tenis: prvenstvo CSI

Dve naši mladinski ekipi

V Borovem centru že nekaj let deluje namiznoteniška sekcija, ki se sicer masovno in kvalitetno ne more razviti zaradi pomanjkanja primerne vadbenega prostora. Za namizni tenis ni namreč na stadionu «1. maj» nobenega prostora in treningi so zato na bližnjem liceju. Tam se pod vodstvom trenerja Gabrijela Raseni-

ja odvijajo treningi mlajših igralcev in začetnikov.

Zaradi omenjenih težav niso ti igralci še pripravljani za zahtevnejše nastope in bodo zato v letošnji sezoni nastopili na prvenstvu za nevladnjene v FITET, ki ga organizira Centro Sportivo Italiano.

Turnir je namenjen igralcem od 8. do 14. leta in bo trajal nekaj mesecev. To je prvič, ko nastopi slovenska ekipa na takem prvenstvu in zato vlada precejšnje zanimanje za njen nastop.

Naši igralci bodo nastopili v dveh ekipah, ki nosita ime po liceju, v katerem se vadita. Prvo srečanje bo že v soboto, 26. t.m., ob 15.30 na stadionu «1. maj» in sicer Prešeren B - Sanitas in ob 17. uri Prešeren A - Fani Olimpia.

Danes igra za vas

Učo Jurkič

Učo Jurkič je v zamejskih športnih krogih dobro poznan. Že vrsto let je njegov «konjiček» odbojka, saj je dolgo igral in tudi treniral pri tržaškem Boru, trenutno pa z uspehom in zanj značilno poštenostjo vadi mlade odbojkarice Brega. Prejšnji teden je Karlo Gergolet pravilno zadel sedem rezultatov.

Ascoli - Genoa	1
Florentina - Juventus	1 X
Inter - Roma	X 1
Lazio - Catania	X 1 2
Napoli - Milan	1 X
Sampdoria - Udinese	1 X
Torino - Pisa	1
Verona - Avellino	1
Catanzaro - Cremonese	X 1 2
Lecce - Cagliari	2
Triestina - Cesena	1
Bari - Taranto	1
Matera - Monopoli	1

Tudi letos izdali smučarski almanah

Revija Antena je tudi letos izdala slovenski smučarski almanah «Hura naši», ki vsebuje praktično vse informacije o jugoslovanskem in mednarodnem smučanju oziroma tako imenovanem belem cirkusu. Glavnemu uredniku Antene Aleksandru Lucu smo ob priliki zastavili nekaj vprašanj.

«Almanah ima sto strani, v njem pa je vrsta podatkov, števil in zanimivih podrobnosti o svetovnem smučarskem gibanju. Kaj vsebuje še letošnja izdaja?»

«Almanah se deli na več delov in je prilagojen ljudem, ki spremljajo smučanje. Prične se s koledarjem svetovnega pokala, ki se letos prične v Kranjski gori. Uvodne besede je zapisal vodja jugoslovanskih smučarskih reprezentanc Tone Vogrinec. Predstavili smo načrte jugoslovanskih strokovnjakov, ter oba trenerja A reprezentance brata Gartnerja. Sledi še predstavitev vseh jugoslo-

vanskih reprezentantov, od že uveljavljenih, do tistih, ki bodo čez nekaj let krojnili vrh našega smučanja. Pozabili pa nismo niti na ljudi, ki stojijo v ozadju smučarskega cirkusa. No, in prvič smo tudi razkrili finančni proračun naše reprezentance.»

«Kakšna je letošnja naklada?»

«Izdali smo 20 tisoč izvodov, cena pa znaša 150 dinarjev. Mislimo, da to ni veliko, ker je izdaja zelo bogata.»

«Pripravljate pa tudi tako imenovani olimpijski almanah.»

«Gre za predolimpijski almanah sarajevskih iger. Predstavili bomo favorite, prizorišča iger, urnike tekmovalj, televizijskih in radijskih penosov. Ta izdaja bo izšla nekaj dni pred novim letom, tako da nameravamo čimboljše pripraviti športne ljubitelje na to veliko prireditev.»

«Že več let se ukvarjate s tem

delom. Ima še kakšen drugi pomen?»

«Prav gotovo je naša želja ta, in zdi se mi, da je že skorajšnji čas, da bi v Sloveniji imeli svoj ilustrirani športni mesečnik.»

MARIO ŠUSTERŠIČ

1. — prvi	X 2
2. — drugi	2 X 2
3. — prvi	1 X 1
4. — prvi	2 1 X
5. — prvi	1 X 2
6. — prvi	X 2 1
7. — prvi	1 X 2
8. — prvi	2 X 2
9. — prvi	1 X 1
10. — prvi	2 1

COLOR GRAZIA

GRAZIELLA MATEJCIC

- STENSKA TAPETA
- MOQUETTES - LINOLEUM
- OKVIRJI - BARVE
- KARNISE
- UMETNIŠKE SLIKE

vaša izbira — naša strokovnost

TRST - Ul. Giarizzole 10 - Tel. (040) 824414

Pred jutrišnjim drugoligaškim nastopom ženske združene ekipe
Scalzotto (Nervesa): «Z Meblom nimamo kaj izgubiti»

Golo naključje je nanese, da je tudi Nervesa izgubila prvo prvenstveno srečanje pred neposrednim obračunom z našo združeno šesterko Meblo, kar se je teden dni prej zgodilo Albatrosu iz Trevisa. Nekaj več o dramatičnih razpletih v Nervesi nam je povedal sam trener Antonio Scalzotto, ki letos prvič trenira to ekipo.

«Ze pri ogrevanju se je poškodovala ena naših najboljših igralric in sicer center Cerla Frese, da je bil prav za vse moje varovanje hud šok, ki ga med srečanjem niso zmogle preboleti, čeprav je trajalo dolgih in izenačenih pet setov. Ne glede na to pa smo v zadnjem petem nizu vodili celo s 14:11, a niti to ni bilo dovolj, ker smo niz izgubili z 18:16. Poudaril pa bi to, da je Volley iz Conegliana zaigral odlično in med vsemi nasprotniki, ki smo jih doslej srečali, prav gotovo tudi daleč najboljši. Z drugimi besedami, gostje so naletele na izredno dober dan, kar jim je prineslo prvi nepričakovani, toda zasluženi prvenstveni uspeh.»

«Koliko let pa že treniraš?» Smo nadaljevali z našim sobesednikom Scalzottom.

«Za seboj imam kar 28 let trener-skega dela. Razen letošnjega leta, sem bil stalno v Noventi Vicentini, kjer sem iz nič popeljal Centro Sportivo Novento (pred tremi leti, op. ur.) v italijansko A-1 ligo. Na samem začetku smo nastopali na raznih prvenstvih FARI in CSI, kjer sem osvojil po dva državna mladinska naslova v obeh konkurencah. Zadnja leta je imela Noventa Vicentina pet članskih in prav toliko mladinskih reprezentantk. Med vsemi pa je najbolj reprezentativna Consuelo Turetta, ki igra stalno v prvi postavi «azzurr». Po lanski prvenstvu pa sem se moral od Noventine posloviti in sem tako sprejel trenerske posle pri drugoligaški Nervesi.»

«Jutri igra Nervesa z Meblom. Ali ti je znano, da je prišlo pri naši šesterki do združitve?»

«O vaših načrtih in ciljih sem dobro obveščen. Do združitve je prišlo z namenom, da bi ekipa napredovala v A-2 ligo. Osnova za to je kar dobra, sami začetek prvenstva pa še toliko bolj spodbuden.»

«Kako pa ste se pripravili za gostovanje v Nabrežini?»

Vida Legiša (Meblo)

«Trenirali smo kot običajno štirikrat tedensko po dve uri in tudi dve uri in pol. Vprašanje pa je, ali bomo lahko nastopili z najmočnejšo postavo (poškodovana Frese, ki verjetno še ne bo nared). Domačinkam se bomo poskušali žilavo upirati, ker je vsaka tekma poglavje zase in res nimamo česa izgubiti, saj je Meblo nesporen favorit.»

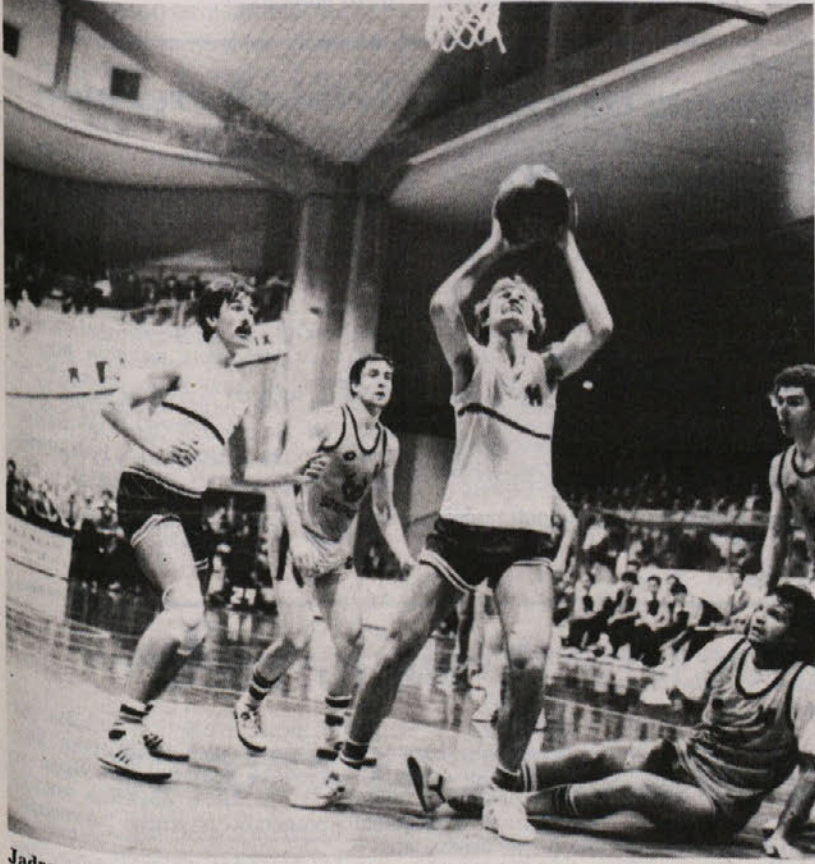
«Kako je z organizacijo pri tvojem novem društvu?»

«Razmere za delo so dobre. Naraščaja je tudi veliko in povrh je tudi obetaven. Poudariti moram, da je naša igraica Anna Zanfranceschi mladinska reprezentantka (po tem, kar smo videli v srečanju z OMA Olympic, je prav gotovo ena najboljših igraic v tej podskupini, op. ur.) in Pallavolo Nervesa nastopa s svojimi ekipami prav v vseh prvenstvih z mladimi in najmlajšimi močmi.»

«Prav gotovo pa poznaš tudi kakšnega nasprotnika iz 1. podskupine. Kateri nasprotnik bo najbolj nevaren?» smo sklenili pogovor s tempe-ramentnim trenerjem Nervesa.

«Zelo dobro poznam CUS iz Padove, ki bo drugi del prvenstva zanesljivo igral v skupini boljših in je tudi eden od kandidatov za kakovostni skok. Šesterka Fratte ni tako nevarna in se bo borila za obstanek, pri Viaggi Leonardu pa poznam samo trenerja in nekaj igraic. Če so v naši skupini trije kandidati za napredovanje Meblo, Mogliano Veneto in Nervesa, so ostali trije CUS Padova, Torrefranca Trento in Putinati iz Ferrare.» (G. F.)

Jadran - Faraboli ob 20. uri

Jadran (na sliki med tekmo s Stefanelom) bo jutrišnjo tekmo s Farabolijem odigral s pričetkom ob 20. uri. Tekmo, ki bi morala biti ob 17.30, so odložili na prošnjo rokometne zveze

V mladinskih odbojgarskih prvenstvih
Le še nekaj tekem

Mladinska odbojgarska prvenstva se bližajo h koncu. Mladinci so prvenstvo pravzaprav že končali, pri mladinkah manjka še zadnje kolo, deklice morajo v A skupini spraviti pod streho še zadnji dve koli, v skupini B pa je bila sinoči odigrana še zadnja tekma med Bregom in Kontovelom Shop. Najbolj pa se bo zavleklo prvenstvo dečkov, ki ni še končalo niti prvi del.

DEKLICE
Skupina A
IZID 5. KOLA
Blitz Vivai Busà - Cortina Sport 0:3.
LESTVICA
Friulexport 8, Cortina Sport 6, S. Sergio 4, Blitz Vivai Busà 0.

Skupina B
V tej skupini manjka samo še srečanje med Bregom in Kontovelom Electronic Shop. To srečanje je bilo na sporedu že 15. t.m., a Kontovelke so imele avtomobilsko nesrečo in srečanje je bilo preloženo.
LESTVICA
Breg 10, Kontovel Electronic Shop 8, Sloga 4, CUS Trst 0.

DEČKI
V tej konkurenci je lestvica precej nejasna, ker so ekipe odigrale različno število tekem. Nepremagani pa je samo še Inter 1904, ki ima 8 točk, kolikor jih je zbral tudi Volley 80 Duke, ki pa je igral tekmo več.
NEKATERI IZIDI 5., 6. IN 7. KOLA

Volley 80 Duke - Inter 1:3, Prevenire - Rozzol 3:1, VIS - Volley 80 Duke 0:3, Volley 80 Duke - Bor 3:1.
LESTVICA
Inter 1904 in Volley 80 Duke 8, Nuova Pallavolo Trst in Prevenire 6, Bor 4, VIS 2, Rozzol 0.

MLADINKE
Skupina A
IZIDA 5. KOLA
Le Volpi - Cortina Sport 3:0, Inter 1904 - Prevenire 3:0.
LESTVICA
Inter 1904 in Le Volpi 8 točk, Nuova Pallavolo Trst 2, Prevenire 0.

Skupina B
Po nepričakovanem spodrsanju Sloge s CUS ima OMA Olympic ne glede na končni izid srečanja s Slogo že zagotovljeno končno zmago.
IZIDI 5. KOLA
CUS - Sloga 3:0, Club Altura - OMA Olympic 0:3.
LESTVICA
OMA Olympic 10, Sloga 6, CUS 4, Club Altura 0.

MLADINCI
Potem ko so mladinci Interja 1904 premagali v zadnjem kolu še Slogo, in to s 3:0, so tudi letos postali pokrajinski prvaki v tej konkurenci. Nove-mu prvaku ostala dva nasprotnika nista bila dovolj, saj je samo Sloga izbojevala niz.
KONČNA LESTVICA
Inter 1904 8, Sloga 4, Volley 80 Duke 0.

Ta mesec so stekla odbojgarska prvenstva državnega in deželne značaja, v katerih nastopajo številne slovenske ekipe s Trzasko in Goriškem. Medtem ko je za Trzasko to že običaj, Goriška doživlja prav v zadnjem obdobju razcvet te sportne panoge, ki je bila med Slovenci sicer vedno med najbolj priljubljenimi.

Ze nekatere suhoparne številke nam jasno kažejo, da so zgornje trditve resnične in je zato treba ta fenomen oceniti z vso pozornostjo. Na Goriškem se namreč z odbojgarsko dejavnostjo ukvarja kar 7 športnih društev (Naš prapor, Dom, Olympia, Val, Sovodnje, Soča, Jamlje), to se pravi, da bo v letošnji sezoni, v raznih prvenstvih, nastopalo več kot 20 ekip, kar predstavlja pravi rekord za slovensko odbojko na Goriškem.

Vse to pa prinaša naši telesni kulturi veliko pozitivnega, obstajajo pa tudi še nerešena vprašanja, ki jih bo treba čimprej odpraviti, če bomo želeli, da se kakovostno dvignemo. Okoli teh vprašanj smo se pogovarjali z nekaterimi predstavniki naših odbojgarskih društev. To so Dino Roner (ŠD Dom Gorica), Mirko Špacapan (ŠZ Olympia Gorica), Ivan Plesničar (OK Val Standrež) ter Marjan Bevcar (KSD Naš prapor Pevma, Straver, Oslavje).

«Čemu pripisujete takšen razvoj odbojgarske dejavnosti na Goriškem?»

M. Špacapan: «Verjetno gre tu za rezultat večletnega dela z mladimi. Čeprav je to sprva zgledalo brez-uspešno, so danes prvi rezultati že na dani. Poleg tega je pri tem važno, da se je odbojka razširila tudi po vaseh, tako da lahko rečemo, da je celotna naša pokrajina prežeta s to dejavnostjo.»

M. Bevcar: «Glede tega vprašanja bi se omejil na naše, briško področje. Pred ustanovitvijo ekipe je pri nas delovalo kulturno društvo, ki zaradi cele vrste težav ni utegnilo vzbuditi

Z okrogle mize o odbojki na Goriškem
Fenomen, ki zahteva zelo pozorno oceno

zanimanja vseh mladih vaščanov. Z ustanovitvijo ekipe pa so se okrog nas zbrali številni mladinci in ne samo oni, dogajanja na igrišču so vzbudila zanimanje tudi vseh vaščanov, ki množično sledijo naši dejavnosti.»

I. Plesničar: «Poleg drugih razlogov, ki smo jih slišali, gre podčrtati pomembno dejstvo, ki je botrovalo razvoju slovenske odbojke na Goriškem. V zadnjih letih smo namreč obogatili s športnimi objekti, brez katerih je razvoj te panoge nemogoč. Najprej smo odprli telovadnico v Standrežu, kasneje prostore v goriškem Kulturnem domu, pred kratkim pa še telovadnico v Sovodnjah.»

D. Roner: «Jaz bi se nekoliko ozrl nazaj, na leta 1968-70, ko smo na Goriškem že doživljali tak vzpon. Potem pa je sledilo delno mrtvilo in danes ponoven vzpon. Verjetno so naša društva znala v zadnjem obdobju pravilno zainteresirati mladino za ta šport. Sedaj pa obstaja vprašanje, kako obdržati status quo in preprečiti, da bomo čez nekaj let kakovostno ponovno padli. To pa je zahtevno delo.»

«Primerja Jadrana v košarki ter ženske ekipe Meblo v odbojki kažeš, da za dosego določenega uspeha je treba iskati pot združevanja moči. Kako vi gledate na to vprašanje?»

M. Špacapan: «Iz izkušenj, ki sem si jih nabral tudi na Trzaskem, moram reči, da je to za Goriško precej težko in to tudi zaradi ozkosti nekaterih društev, ki ne dojemajo pomembnosti

združevanja sil v skupno korist. Sicer vidim v tej rešitvi bodočnost odbojke na Goriškem. Brez združevanja moči bomo zelo težko uspevali.»

M. Bevcar: «Trenutno bi bilo to težko uresničljivo. Če pogledam v stvarnost našega društva, bi bil odhod nekaterih boljših igralcev odločilnega pomena, v negativnem smislu, da nadaljnje delo društva. Trenutno nas je premalo. Sicer pa mislim, da je ta rešitev pozitivna, rekel bi skoraj nujna in to še posebno za mladinski sektor.»

D. Roner: «Da dosežemo ta cilj, moramo uresničiti nekatere predpogoje, brez katerih je razgovor okoli tega vprašanja brezpredmeten. Predvsem bi si morali zagotoviti primer-no finančno kritje, sponzorja. Poleg tega bi morali za goriške razmere odpraviti razdore, ki še obstajajo med nekaterimi društvi. Sicer opažam, da že danes je prijateljstvo v večji meri prisotno med slovenskimi ekipami in tudi med samimi odborniki teh ekip.»

I. Plesničar: «Nismo še pripravljene, da bi opravili tak korak. Zato mislim, da je v sedanjem trenutku bolj pomembno, da poskrbimo za dobro koordinacijsko delo med posameznimi društvi. S tem bi marsikaj rešili ter postavili trdnjše temelje za naše delo.»

«Jasno je, da za uspehom vsake ekipe stoji trdno in organizirano društvo. Včasih pa je že tako, da sloni delo

na ramenih maloštevilnih. Je pri vas kako drugače?»

M. Špacapan: «Tudi pri našem združenju je delo svoj čas slonelo na ramenih ene same osebe. V zadnjih letih pa smo si zadali širši okvir in vse teče boljše. Treba pa je povedati, da se marsikaj čuti, da nekateri odborniki so laiki v določenem športu in da jih zanima predvsem obstoj društva, ne da bi pomislili tudi na rezultate posamezne ekipe. Mislim, da morata biti v dobrem društvu prisotna oba elementa. Pri tem pa bi dodal tudi to, da vsaka naša skupina odigra v tem prostoru tudi pomembno politično vlogo, z narodnostnega vidika seveda.»

M. Bevcar: «Moram reči, da je pri nas društvu vprašanje še v začetni fazi in res je, da sloni delo na ramenih maloštevilnih. Sicer že letos, ko smo začeli tudi z mladimi, ugotavljamo, da moramo vključiti v naše vodstvo nove ljudi.»

I. Plesničar: «Organizirana in trdna društvena baza je predpogoj, če hočemo, da bodo potem tudi ekipe imele uspeh na igriščih. Zato smo se letos odcepili od ŠD Juventina in ustanovili novo društvo, ki bo skrbelo izključno za odbojko in to seveda s tem, da je naše društvo finančno, tehnično in organizacijsko popolno.»

D. Roner: «Na podlagi izkušenj iz prejšnjih let smo začeli vse znova. V okviru društva deluje avtonomna odbojgarska sekcija, ki si je zagotovila sponzorizacijo ter vse ostalo potrebno. Začeli smo le z mladimi silami, saj v ekipi nastopajo dekleta od 11. do 16. leta starosti. S tem upamo, da bomo prve sadove poželi čez nekaj let. V to akcijo smo vključili tudi starše deklet, saj se dobro zavedamo pomembne vloge, ki jo imajo tudi športna društva, in to še posebno v mestu.»

Pogovor zapisal:
RUDI PAVŠIČ

Tudi pri Boru nezadovoljstvo ob sklepih FIDAL

S sklepom, katerega po zaprtosti lahko uvrščamo med vrhunske konzervativne podvige v športu, je italijanska atletska zveza (FIDAL) sklenila postati elitna skupnica izbrancev, ki naj bi preko ustreznega dresiranja postali junaki tako imenovane «atletiko - spektakel», oziroma nasledniki Mennee.

FIDAL je namreč sklenila, da se društva lahko včlanijo v zvezo samo, če imajo v svojih vrstah specializiranega strokovnjaka. Povsem v slogu politikov je v koncu septembra objavljen sklep doživel že rutinsko «odložitve». Na zvezo se je namreč usul plaz protestov tistih društev, ki bi morala svojo dejavnost v višjih starostnih kategorijah enostavno zaključiti, ker specializiranega strokovnjaka nimajo. Taka društva predstavljajo v Italiji gotove tri četrtine članov zveze, morda pa tudi več. Ukrep bi pomenil osredotočenje vseh res dobrih moči v elitne klube, ki bi polagoma skrbeli za samo kakovost in v bistvu zapodili čez prag tiste, ki atletiko gojijo na nižji ravni ali brez možnosti za napredek in torej tudi brez potrebe po specializiranem strokovnjaku. Mladinskim klubom bi bila poverjena naloga iskanja supertalentov, ni pa še jasno, kako si vodstvo zveze zamišlja motivacijo, ki je odločilna v športni zvrsti, kjer se skoraj vse delo opravi na čisto prostovoljni podlagi. Malo verjetno je namreč, da se bo kdo za vedno zadovoljeval, da bo samo pošiljal v druge klube atlete, v katerih je morda videl prve in re-korderje v dresu svojega kluba.

Ukrep naj bi začel po novem veljati v letu 1985, ne pa že v prihodnji sezoni, ki se je uradno že začela. Ni verjetno slučajno, da so za letos ukinili letne občne zbornice, na katerih bi gotovo prišlo na dan javno in skoraj plebiscitarno obsojanje.

Stvar se verjetno ne bo ustavila pri tem. Ni izključeno, da je proti sklepu možen celo sodni postopek. Na videz bi se lahko reklo, da je novo pravilo celo protistavno.

V našem mestu je bila že pred objavo prvega sklepa v teku akcija za združitev vseh najboljših moči pri enem klubu (CUS, Centro universitario sportivo). Akcijo, ki je seveda še v teku, je prišel sklep kot nalašč, saj edino CUS razpolaga s trenerji z ustrežno kvalifikacijo.

Obe plati problema (CUS in FIDAL) sta bili osrednji točki razprave na prireditvi Bora prejšnjo nedeljo na «Prvem maju».

Glede včlanjevanja v FIDAL bo skušal priti Bor do specialista preko kvalificiranja svoje trenerske moči. Istočasno bo skušal sprožiti akcijo za spremembo pravilnika.

Blizji je seveda drugi, zgolj tržaški problem, v katerem je Bor prejel skoraj formalno vabilo, da odstopi CUS dve svoji atletinji. Žal je vabilo že padlo na rodovitna tla tudi med društvi, ki so članice ZSSDI in je bila vdano sprejeta naloga ali vloga novčenja za drugi klub, ki slovenski ni.

Na nedeljski razpravi je bilo neposredno od nekaterih prizadetih potrjeno, da ima Bor razlog več za obstoj in ta razlog je, da mora imeti slovenska atletika vsaj možnost, da se povzpne kamorkoli ji moči dovoljujejo.

Problem narodnostnega obstoja je za sedaj prekril ostale težave, katerih tudi ni malo. Miselnost, da so redki atletske delavci doživljenjsko obsojeni na delo pri klubu kot poklicni funkcionarji, je menda globoko prodrla v vsakodnevno udobnost neangaziranega življenja. Priljubljeni izgovor «res nimam časa» bi lahko veljal za vse in vsa naša društva bi enostavno zaprli.

Nova sezona, ki naj bi bila v sklopu bližnje 25-letnice ŠZ Bor še posebno bogata s prireditvami ter v znamenju običajnih naporov za razvoj atletike, bi utegnila biti sila težavna.

BRUNO KRIZMAN

OBVESTILA

ŠZ Bor — Atletska sekcija
obvešča, da bo danes, 25. novembra, ob 20. uri na «Prvem maju» seja odbora sekcije.

ŠD Mladina
obvešča, da se predsmučarska telovadba redno nadaljuje ob torkih in petkih od 19.30 do 20.30 v Ljudskem domu v Križu.

SK Devin
obvešča, da bo telovadba za odrasle vsak ponedeljek ob 20. uri v telovadnici srednje šole v Sesljanu.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 10.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100.00, letno 1000.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš: 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20% IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski

dnevnik

25. novembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Na rimskem zborovanju o pristaniščih

Minister Nicolazzi: Javne naložbe samo v perspektivna pristanišča

RIM — Italijanska pristanišča so tako zastarela in neopremljena, da že dolgo časa niso več kos tuji konkurenci. Do takšne ugotovitve so se dokopali na zborovanju, ki so ga sklicali v Rimu z namenom, da bi povečali storilnost v pristaniščih z namestitvijo sodobnejših naprav. Manipulacija kontejnerja je v Genovi za 11 odstotkov dražja kot v Livornu, za 55 odstotkov dražja kot v Marseillu in celo za 110 odstotkov dražja kot v Rotterdamu. Pri takšnih izračunih ni nič čudnega, če se brodarji poslužujejo cenejših pristanišč.

Minister za javna dela Nicolazzi je na tem zborovanju povedal, da so naložbe v ta sektor preskromne in da bodo morali v prihodnje javna sredstva vlagati samo v tistih nekaj pristanišč, ki bodo ob primerni opremljenosti zagotovili takojšen uspeh. Izvedba zadnjega triletnega programa je bila prepočasna. Svoj delež krivde za to je imel tudi zamuden postopek pri izvajanju pristaniških del zaradi cele vrste ustanov, ki so morale dati svoje soglasje. Ne nazadnje tudi

izvajanje zakona proti mafiji.

Na sestanku o upravi pristanišč v Rimu so sodelovali, da bi država krila primanjkljaj pristaniških ustanov in tako odpravila dviganje tarif. Med ukrepe v tem smislu spada tudi predčasna upokojeitev in vpis 5600 pristaniških delavcev v dopolnilno blagajno.

Italijanski primanjkljaj z inozemstvom glede pristaniških uslug v zadnjih desetih letih se je od 189 dvignil na 1.370 milijard lir. Kriza pristanišč škoduje celotnemu gospodarstvu, zato pri izvajanju sanacijskega programa ne nameravajo več kasniti. Potrebno je spodbuditi podjetniško sposobnost pristaniških ustanov in pristanišča na kak način odpreti tudi zasebnikom.

V ministrstvu za javna dela so pripravili politično-finančni načrt razvoja pristanišč, ki naj bi znižal tarife in omogočil njihovo konkurenčnost. Tako bodo višji funkcionarji lahko izstavljali soglasja o načrtih javnih del v pristaniščih v nekaterih primerih do 500 milijonov, v drugih primerih pa do ene milijarde lir vrednosti.

Vatikan sprejel karto o pravicah družine

VATIKAN — Sveta stolica je včeraj predstavila karto o pravicah družine. Zanj so se na škofovski konferenci odločili pred tremi leti, ko so se pogovarjali o družini in njenih vprašanjih. V tem dokumentu niso navedena teološka oziroma moralna določila o družini, niti pravila obnašanja, ampak posegajo zgolj samo v odnose v njej. Cerkev hoče s tem dokumentom povedati, kako gleda na družino in na celo vrsto vprašanj, ki se v njej pojavljajo in glede katerih so v različnih družbah že našli ustrezne odgovore, s katerimi pa se Cerkev ne strinja. Od tod tudi namig na razhajanje s pravom v tistih državah, kjer prevladuje potrošniška miselnost.

Karta o pravicah družine govori o nerazvezljivosti poroke, obsoja splav, kontracepcijska sredstva, razporeko in spolno vzgojo. Kot novost je predlog o nagrajevanju gospodinskega dela.

Ta dokument, ki vsebuje temeljna načela o razvoju politike v prid dru-

žine, je prvenstveno namenjen vladam in tistim mednarodnim telesom različnih vlad, ki ne bi smeli pozabljati ali kršiti osnovnih družinskih pravic.

Ko je na tiskovni konferenci msgr. Edoard Gagnon, podpredsednik papeškega sveta za družino, predstavil karto o pravicah družine, je dejal, da jih je k takšni odločitvi napotila zakonodaja, ki so jo v številnih državah sprejeli in ki naj bi po njihovem mnenju ogrozila neodtujljive družinske in človeške pravice. Pri tem so mislili na vse tiste države, ki so svojo zakonodajo o tem nedvomno pomembnem vprašanju že prilagodile sodobnim družbenim potrebam. Med temi je kot ena zadnjih civiliziranih držav bila tudi Italija.

V uvodu «karte» je zapisano, da je poroka temelj družine in da ima vsakdo pravico do nje. Obstajajo pa možnosti omejevanja te pravice, ki lahko trajajo krajši čas ali pa tudi vedno, kadar gre za družbene ali javne potrebe poročencev.

Med pižamo in srajco

V Londonu so včeraj predstavili vrsto novih modelov perila in spalnih oblek. Med drugimi so prikazali tudi zgornji model, neke vrste kompromis med pižamo in nočno srajco.

Deželni svet Aoste razpravlja o igralnici v Saint Vincentu

AOSTA — Včeraj je bilo v Aosti izredno zasedanje tamkajšnjega deželnega sveta, z eno samo točko dnevnega reda, namreč z razpravo o vprašanju igralnice v Saint Vincentu. Sklicanje deželnega sveta je zahtevala opozicija (KPI, PSI, PSDI, PLI, nova levica in krajevna lista) ki je zahtevala odstop predsednika deželnega sveta Andrioneja (Union Valdostane) in deželnega komisarja Manganoneja (KD) ki je bil poverjen za redno delovanje igralnice, katere vodstvo so oblasti spravile za rešetke v okviru preiskav proti mafiji.

Najostrejšo obsodbo Andrioneja in Manganoneja so izrekli komunisti, ki so poudarili, da so že pred posegom policije zahtevali sestavo posebne komisije za preiskavo stanja v igralnici, do česar pa ni prišlo, ker je deželna vlada zahtevalo zavrnila. Predsednik in komisar naj bi zato odstopila.

PEKING — Pred dnevi so v kitajski pokrajini Shandong našli diamant neobičajne velikosti, saj ima kar 119,01 karata, debel je 30,3 milimetra, dolg 30,1 milimetra, širok pa 27,3 milimetra.

Polemike ob zaplembi filma «La chiave»

RIM — Zaplemba filma «La chiave» režiserja Tinta Brassi zaradi opolzosti je vzbudila vrsto reakcij v italijanskem filmskem in političnem svetu. Filmski delavci zlasti poudarjajo, da najbrž ni naključje, da je sodstvo odredilo zaplembo le nekaj dni preden je minister za turizem in prireditve Lagorio predstavil napovedan zakonski osnutek o ukinitvi filmske cenzure.

Predsednik združenja italijanskih filmskih kritikov Micciché je izjavil, da dosedanja praksa sili filmarje k delu v zelo negotovih pogojih, saj norme o cenzuri še veljajo, kljub pozivom kulturnih delavcev, naj bo cenzura vendarle odpravljena.

Prav tako kritični so bili poslanci neodvisne leve, medtem ko je avtor filma, režiser Tinto Brass menil, da je zaplemba odraz nezasišene težnje k omejevanju svobode izražanja in pravice gledalcev, da sami gledajo in tako neposredno ocenijo film.

Tečaj «Wargame» v Firencah

FIRENCE — Šolsko nadzorništvo firenske občine je priredilo pri krajevni ludoteki tečaj za simuliranje bitk v obliki igre in sicer za antično obdobje. To je prva tovrstna pobuda v Italiji, ki pa je drugod v Evropi že v preteklosti naletela na velik uspeh in zanimanje. Firence so v Italiji eno najpomembnejših središč teh simuliranih iger in v tem mestu so tudi ustanovili italijansko ligo «Wargame», ki je sicer v svetu precej znana.

Tečaja se udeležujejo otroci in odrasli.

Vrnitev vesoljcev

MOSKVA — Po šestih mesecih poleta v vesolju sta se v sredo zvečer vrnila na naš planet sovjetska kozmonavta Ljajov in Aleksandrov. Sovjetska televizija je nalašč podaljšala oddajo, da bi lahko obvestila sovjetsko javnost o pristanku, posnetkov o vrnitvi kozmonavtov pa ni predvajala.

Ljajov in Aleksandrov sta preživela na krožnem tiru okoli Zemlje skoraj 211 dni. V vesoljskem laboratoriju saljut sta opravila vrsto znanstvenih in drugih poskusov in med temi je znatne važnosti montiranje dodatnih sončnih akumulatorjev za proizvodnjo električne energije. Med svojo misijo ju, za razliko od prejšnjih vesoljskih podvigov, ni obiskala nobena posadka.

Po vesteh iz zahodnih krogov naj bi to bilo posledica incidenta na kozmodromu, kjer naj bi eksplodirala raketa. SZ je domneve demantirala kot je tudi demantirala, da bi bila kozmonavta v težavah zaradi domnevnih okvar na vesoljski ladji sozvez.

Miki Muster: Gusarji

(19.)

Zob za zob, meter za meter med Moskvo in Washingtonom

WASHINGTON — Združene države in Sovjetska zveza sta sicer najmočnejši državi sveta in njune odločitve imajo običajno določen odsev na ves svet. Čeprav pa ti deželi krepko krojita celotno svetovno politiko, se njuni medsebojni odnosi kljub temu neredko odražajo tudi na majhnih stvareh.

Ena izmed takih je gotovo določilo o kretanju diplomatov in časnika, t.j. ameriških v SZ in sovjetskih v ZDA. Sovjeti so namreč že pred časom prepovedali stikati ameriškim diplomatom in časnika (drugi stalno bivajočih ameriških državljanov v SZ v bistvu itak ni) po tej obširni deželi, saj so prepričani, da je njihova glavna naloga vohunjenje, ne pa diplomacija in časnika. Tako imajo «sovjetski» Američani natančno določeno, po katerih cestah in progah se lahko vozijo in po katerih ne, pa tudi seznam mest, v katere nimajo vstopa, je kar zajeten.

Američani so sicer protestirali, vendar so Rusi trmoglavili s svojim stalščem in Amerikanci so ostali prav do danes «konfinirani».

Washingtonu tako ni preostalo drugo, kot da je tudi on sovjetskim diplomatom in časnika prepovedal določena področja. Tako sploh ne smejo potovati v Dallas, Detroit, Las Vegas, na Havaje, niso še videli Disneylanda, zanje je «off-limits» pol San Francisco, daleč se morajo izogniti reki Misisipi, ne smejo uporabljati mnogih cest, od vseh 50 ameriških zveznih držav pa jim je v celoti dostopen le Rhode Island.

Kajpak, se Američani na prepovedanih področjih ne boje kakega vohunjenja, saj lahko tja svobodno in brez ovir potujejo sovjetski diplomati, ki so akreditirani pri Združenih narodih, kot tudi diplomati in časnika vseh ostalih vzhodnih držav. Povsem jasno je, da je tu prevladalo zgolj načelo «zob za zob».

Doslej je bilo za sovjetske diplomate v Washingtonu in časnika prepovedano 25% ameriškega ozemlja, zdaj pa so to «prepovedano cono» zmanjšali na približno petino.

Sicer so pa Sovjeti na boljšem še zaradi nečesa: v SZ so označili prepovedane cone s km, v ZDA pa z miljami. Te so pa za polovico daljše od kilometrov.